

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Možnosti financování sportovního klubu z grantů a dotací
Possibilities of Financing of a Sports Club From Grants and Dotations

Student:

Václav Ptáčník

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Kosík Miloš, Ph.D.

Uherské Hradiště 2011

Zadání bakalářské práce

Student:

Václav Ptáčník

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management.

Studijní obor:

6208R101 Sportovní management

Specializace:

02 Sportovní management

Téma:

Možnosti financování sportovního klubu z grantů a dotací
Possibilities of Financing of a Sport Club From Grants and Dotations

Zásady pro vypracování:

1. Úvod, teoretické vymezení pojmů, metodologie
2. Možnosti získávání financí
3. Granty a dotace na praktickém příkladu
4. Výsledky výzkumného šetření, doporučení
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

EGER, L. *Marketing, management a financování malého a středně velkého klubu: studijní materiál k předmětům Základy managementu, Management v TV a sportu*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Univerzita J.E. Purkyně, 2005. 72 s. ISBN 80-7044-669-2.

POLAČKOVÁ, Z. *Fundraisingové aktivity: jak získat finanční prostředky od místní komunity*. 1. vyd. Praha: Portál, 2005. 119 s. ISBN 80-7178-694-2.

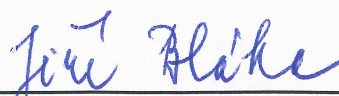
ŠUBRTOVÁ, J.; TAUER, V.; ZEMÁNKOVÁ, H. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009. 160 s. ISBN 978-80-251-2649-3.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

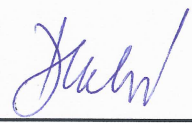
Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Miloš Kosík, Ph.D.**

Datum zadání: 26.11.2010

Datum odevzdání: 11.05.2011

prof. PhDr. Jiří Bláha, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením
Mgr. Miloše Kosíka, Ph.D. a uvedl v seznamu literatury všechny použité literární
a odborné zdroje.“

V Uherském Hradišti 11. května 2011

Podpis

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval Mgr. Miloši Kosíkovi Ph.D. za cenné připomínky, které mi poskytl při vypracování bakalářské práce.

Obsah

1	Úvod, teoretické vymezení pojmů, metodologie	7
1.1	Úvod	7
1.2	Dotace	8
1.3	Grant	8
1.4	Sport.....	8
1.5	Sportovní klub	9
1.6	Sport jako veřejný statek	10
1.7	Organizace sportu v ČR.....	10
1.7.1	Sektor: „Státní správa pro tělesnou výchovu a sport“	11
1.7.2	Sektor: „Spolková tělesná výchova a sport“	12
1.7.3	Sektor podnikatelský.....	13
1.8	Český svaz tělesné výchovy – ČSTV	14
1.8.1	Struktura ČSTV	15
1.8.2	Úkoly ČSTV	16
1.9	Metodologie výzkumu	17
1.9.1	Dotazník	17
2	Možnosti získávání financí	18
2.1	Finanční zdroje sportovních klubů	18
2.1.1	Tradiční zdroje z hlavní činnosti	19
2.1.2	Zdroje financování z doplňkových činností.....	21
2.1.3	Speciální aktivity poskytující zdroje pro zabezpečení sportovního procesu ..	23
2.2	Fundraising.....	23
2.3	Granty a dotace.....	23
2.4	Dotace z veřejných rozpočtů.....	24
2.4.1	MŠMT	25
2.4.2	Podpora sportu územními samosprávnými celky	31
2.4.3	Fondy Evropské unie	33
2.4.4	Nadace a nadační fondy	35
2.4.5	Loterie a spotřebitelské hry	36
3	Granty a dotace na praktickém příkladu.....	39
3.1	Podávání žádostí o státní dotace.....	39

3.2	Podávání žádostí o granty z EU	40
3.2.1	Náležitosti žádosti o grant.....	40
3.2.2	Průběh výběru projektů pro financování.....	40
4	Výsledky výzkumného šetření, doporučení.....	42
4.1	Úvodní část dotazníku	42
4.2	Hlavní část dotazníku	44
4.3	Doporučení.....	48
5	Závěr.....	49
	Seznam použité literatury.....	50
	Seznam zkratek.....	52
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	53
	Přílohy	54

1 Úvod, teoretické vymezení pojmů, metodologie

1.1 Úvod

Financování sportovního klubu, ať už ve formě občanského sdružení nebo obchodní společnosti, je v dnešní době důležitým faktorem, ovlivňujícím činnost těchto sportovních klubů a tělovýchovných jednot. V době, kdy se sportovním klubům či státní kase nedostává finančních prostředků a mnoho sportovních klubů se díky této skutečnosti dostává do finančních až existenčních problémů, je více než kdy jindy důležité podrobně zvážit veškeré možnosti financování z alternativních zdrojů. Jedním z takovýchto „alternativních“ zdrojů mohou být i finanční prostředky z dotačních a grantových programů podporujících sport. A to přímo či nepřímo (např. jako součást regionálních operačních programů).

Je však nejen důležité vědět odkud, ale i jakým způsobem o peníze žádat. A to obzvlášť v době, kdy se zúžily výdaje státního rozpočtu, územní samosprávné celky jako města, obce a kraje jsou donuceny šetřit a balík peněz, jež má Česká republika k dispozici z Evropských fondů v rámci programového období 2007 -2013, dávno není bezedný.

Z těchto důvodů je potřeba se zaměřit i na precizní zpracování projektů ucházejících se o dotace.

Z těchto důvodů jsem si zvolil bakalářskou práci na téma: „Možnosti financování sportovního klubu z grantů a dotací“.

Součástí práce je i dotazníková část, která má za úkol zmapovat, jak jsou tyto finanční zdroje ve vybraných sportovních klubech využívány, jak jsou pro klub důležité a jak je na ně nahlíženo z pohledu managementu.

V práci se věnuji objasnění základních pojmů, se kterými budu dále pracovat a poté přehlednému rozdělení možností financování sportovních klubů z grantů a dotací. Dále se zabývám postupem při podávání žádostí u některých z těchto institucí.

V poslední části práce je vyhodnocení mnou provedeného dotazníkového šetření, které přineslo některé překvapivé výsledky. Z reakcí na dotazník a z rozhovorů s některými z manažerů jednotlivých klubů jsem se přesvědčil, jak je téma práce aktuální.

Cílem práce je na základě dostupných informací nastínit základní možnosti financování sportovního klubu s využitím grantů a dotací.

1.2 Dotace

„Jsou peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktivit nebo národního fondu poskytované právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel. Po čerpání dotace je organizace povinna doložit přehled o použití peněžních prostředků a případně nepoužité peněžní prostředky vrátit“.¹

1.3 Grant

Grantem je většinou označována suma peněz, která je určena na podporu financování vědeckých a vzdělávacích programů. Zároveň je slovo „grant“ anglickým ekvivalentem dotace. Význam slov grant a dotace je tedy téměř totožný.

1.4 Sport

Sport je fenoménem dnešní doby. Sportem se zabývá stále větší počet lidí, kteří sportují aktivně nebo pasivně, rekreačně nebo vrcholově, vytvářejí poptávku po sportovním zboží a sportovních zařízeních. Sport přispívá k rozvoji jedince i celé společnosti. Dal by se dále rozlišit na sport jako pohybovou aktivitu a sport jako veřejný statek.

Obecně je sportem nazývána aktivita, jejíž výsledky jsou měřitelné nebo porovnatelné s jinými provozovateli téhož odvětví. Sportovní aktivity mohou být provozovány v různých rovinách:

- rekreační úroveň – zde hovoříme o příležitostném sportování v rozsahu maximálně několika hodin týdně, bez oficiální registrace nebo s registrací v rekreačních nebo amatérských soutěžích,
- výkonnostní úroveň – provozování na poloprofesionální nebo amatérské úrovni, zpravidla bývá trénink v délce několika desítek hodin týdně, registrace ve sportovním svazu a pravidelná účast na soutěžích,
- vrcholová úroveň – vysoká míra profesionality nebo poloprofessionality, pravidelný denní trénink, účast na soutěžích na mezinárodní nebo přinejmenším národní úrovni, sportovní činnost na tomto stupni bývá častým zdrojem příjmu jednotlivých sportovců.²

---

¹ DURDOVÁ, I. *Základní aspekty sportovního marketingu*. 1 vyd. Ostrava: VŠB-TUO, 2005, 88 s. ISBN 80-248-0827-7.

² HALÁSEK, D.; LENERT, D. *Ekonomika veřejného sektoru*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TUO, 2008, ISBN 978-80-248-1854-2.

Durdová definuje sport takto: „Sport je význačným společenským jevem, je charakteristický jednak svými specifickými vlastnostmi, jednak svým postavením a funkcemi ve vztahu k ostatním oblastem společenského života. Četné vazby sportu na různé vědní obory a disciplíny se odrážejí v politice státu, mají vliv na výchovu, vzdělávání a umění, vyznačují se značným formativním působením, ovlivňují tělesný a psychický rozvoj jedince. Sport se výrazně podílí na uspokojování potřeb jednotlivců a současně na sebe soustřeďuje pozornost a zájem širokých vrstev obyvatelstva.“³

Vzhledem ke komercializaci a globalizaci sportu, které s sebou přinášejí nemalý pohyb peněžních prostředků v prostředí sportu a právních náležitostí souvisejících s profesionalitou a poloprofessionalitou (např. sportovní smlouvy) a vzhledem k obecnému tlaku společnosti na stát, aby byl sport ze státních peněz podporován, pamatuje na definici sportu i zákon.

Podle zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, je sport definován jako: „všechny formy tělesné činnosti, které prostřednictvím organizované i neorganizované účasti si kladou za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů v soutěžích všech úrovní“.⁴

1.5 Sportovní klub

Sportovní klub je organizace nebo jiný právní subjekt sdružující sportovce, ať už vrcholové, výkonnostní nebo rekreační a zaštiťující jejich činnost.

Nejobvyklejší právní formou pro malé a středně velké sportovní kluby, popř. tělovýchovné jednoty, je občanské sdružení vytvořené podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Podle tohoto zákona se mohou občané dobrovolně sdružovat bez povolení státního orgánu.⁵

Je však nutné dodat, že v této oblasti působí i řada dalších právních subjektů s různou právní způsobilostí, jako např. příspěvkové organizace, společnost s ručením omezeným nebo akciová společnost. Pro malé a střední kluby je nejvýhodnější volit formu občanského sdružení. A to zvláště z toho důvodu, že občanská sdružení mají možnost uplatňovat určité slevy na daních, jsou zproštěny daně z úroku na běžných účtech a podobně.

---

³ DURDOVÁ, I. *Sociálně-ekonomické aspekty sportu*. 1. vyd. Ostrava: Repronis Ostrava, 2004. s. 163.

⁴ MŠMT: Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu

⁵ Eger, L. *Marketing, management a financování malého a středně velkého klubu*, Plzeň: UJEP, 2005, 72 s. ISBN 80-7044-669-2.

1.6 Sport jako veřejný statek

[8]

Uvažujeme-li sport jako službu, vyskytuje se ve formě ziskového i neziskového sektoru. Oba tyto sektory se doplňují a vzájemně podmiňují. Podíl ziskového sektoru je menší, avšak stále se zvětšuje. Nárůst ziskového sektoru se promítne v makroekonomických ukazatelích podílu ziskového sektoru na HDP.

Sport a tělovýchova je v České republice podporována veřejným sektorem. Ten se dělí na šest odvětví, jež mají za úkol zabezpečovat tyto skupiny činností:

- blok společenských potřeb (veřejná správa, policie, justice, a armáda),
- blok odvětví rozvoj člověka (školství, kultura, tělesná kultura (jejíž součástí je i sport), zdravotnictví, sociální služby),
- blok poznání a informací (věda a výzkum, informace a informační technologie vč. masmédií),
- blok technické infrastruktury (doprava, spoje, energetika, voda, odpady atd.),
- blok privátních statků (bydlení, ostatní privátní statky),
- blok existenčních jistot (zaměstnanost, sociální zabezpečení).⁶

Sport je zahrnut převážně v odvětví rozvoje člověka. Státní výdaje na sport jsou tedy součástí státního rozpočtu. O přerozdělování těchto peněz se stará Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) v rámci koncepce státní podpory sportu v ČR, které se budu v následujícím textu věnovat podrobněji.

1.7 Organizace sportu v ČR

V České republice je velké množství sportovních organizací, které spadají do tří následujících sektorů:⁷

---

⁶ STRECKOVÁ, Y., MALÝ, I.: *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*, Brno: Computer Press, 1988

⁷ ČÁSLAVOVÁ, E.: *Management a marketing sportu*, 1. vyd. Praha: Olympia, a.s., 2009, 228. s. ISBN 20-026-2009

1.7.1 Sektor: „Státní správa pro tělesnou výchovu a sport“

Zastřešující organizací pro tělesnou výchovu a sport je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR která:

- vypracovává návrh koncepce státní politiky ve sportu (dále jen „koncept“) a předkládá jej vládě ke schválení,
- koordinuje uskutečňování vládou schválené koncepce,
- zabezpečuje finanční podporu sportu ze státního rozpočtu,
- vytváří podmínky pro státní sportovní reprezentaci, pro přípravu sportovních talentů, pro rozvoj sportu pro všechny a pro sport zdravotně postižených občanů,
- vydává antidopingový program a organizuje a kontroluje jeho uskutečňování,
- rozhoduje o akreditaci vzdělávacích zařízení působících v oblasti sportu,
- zřizuje rezortní sportovní centrum⁸ a zabezpečuje jeho činnost,
- koordinuje činnost rezortních sportovních center Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra.⁹

Dalšími orgány, které se podílejí na státní správě v oblasti sportu jsou Ministerstvo vnitra, Ministerstvo obrany a Ministerstvo zdravotnictví. Tato ministerstva a jejich kompetence spadají podle § 4 zákona o podpoře sportu do oblasti státní reprezentace a sportovních talentů.

V roce 2008 byla v ČR provedena dosud nejrozsáhlejší studie týkající se společenské role sportu a problematiky jeho financování. Jejím smyslem bylo zjistit dlouhodobé trendy, ukázat srovnání naší situace se zahraničím a naznačit způsob, jak do sportu dostat více peněz. Neboť podle výsledků této analýzy „Sport vydělává státu daleko víc peněz, než stát dává na jeho podporu,“ jak upozornil tehdejší ministr školství Ondřej Liška.

Analýza ukázala, že v posledních 20 letech klesal poměr výdajů státního rozpočtu na hrubém domácím produktu. Autoři dále zdůrazňují, že sport je čistým plátcem do státního rozpočtu. Příjem do státního rozpočtu činil 8,8 až 11,4 miliard korun a to ve formě DPH.

Celkově se velikost sportovního trhu v České republice v roce 2008 pohybovala v rozmezí 46,3 až 60 miliard Kč. K tomuto číslu se autoři dopočítali s využitím metodologie ze studie

---

⁸ Rezortní sportovní centra jsou dle § 3, odst. 2 zákona o podpoře sportu organizační složky státu sloužící v zásadě účelům státní sportovní reprezentace a sportovním talentům.

⁹ Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů. § 3, odst. 1.

francouzského předsednictví EU v roce 2008 a Bílé knihy sportu a ekonomického fóra v Davosu z roku 2007. Výdaje v roce 2008 byly ve výši 7,7 miliard Kč. Z toho plyne, že čistý příjem pro stát je tedy dle užití metodiky 1,1 až 3,4 miliardy korun.¹⁰

17. dubna 2009 vydalo MŠMT nově vypracovanou koncepci státní podpory sportu v ČR. Ta měla za úkol vytvořit nový legislativní rámec podpory sportu v ČR a schválit tak fakticky zákon, který by nahradil současný zákon z roku 2001. Koncepce se zaměřuje především na:

- úpravy zákona v souladu se standardy EU a Bílou knihou o sportu,
- vytvoření příznivějších podmínek pro činnost OS a pro činnost dobrovolníků v oblasti sportu,
- zvýšení státní podpory a změnu politiky financování sportu (počítá s větším využitím peněz z loterijských her, sportovních přenosů atd.),
- vytvoření lepší základny pro podporu talentované mládeže a reprezentace,
- podpora sportu pro širokou veřejnost.¹¹

Dále koncepce nastiňuje problémy v oblasti boje s dopingem, zabývá se koncepcí sportovního lékařství, výzkumu a vzdělání v oblasti sportu, pořádáním sportovních akcí, sportovní etikou a velkým počtem dalších aspektů sportu a vytváří tak souborný dokument o potřebných změnách v oblasti sportu z hlediska postoje státu ke sportu.

1.7.2 Sektor: „Spolková tělesná výchova a sport“

Tento sektor zahrnuje občanská sdružení, která se zaměřují na tělovýchovnou a sportovní činnost v oblasti sportu pro všechny. Jsou to převážně organizace neziskové, jejichž hlavním posláním je provozování určité sportovní činnosti a jejich prvotním záměrem není tvorba zisku.

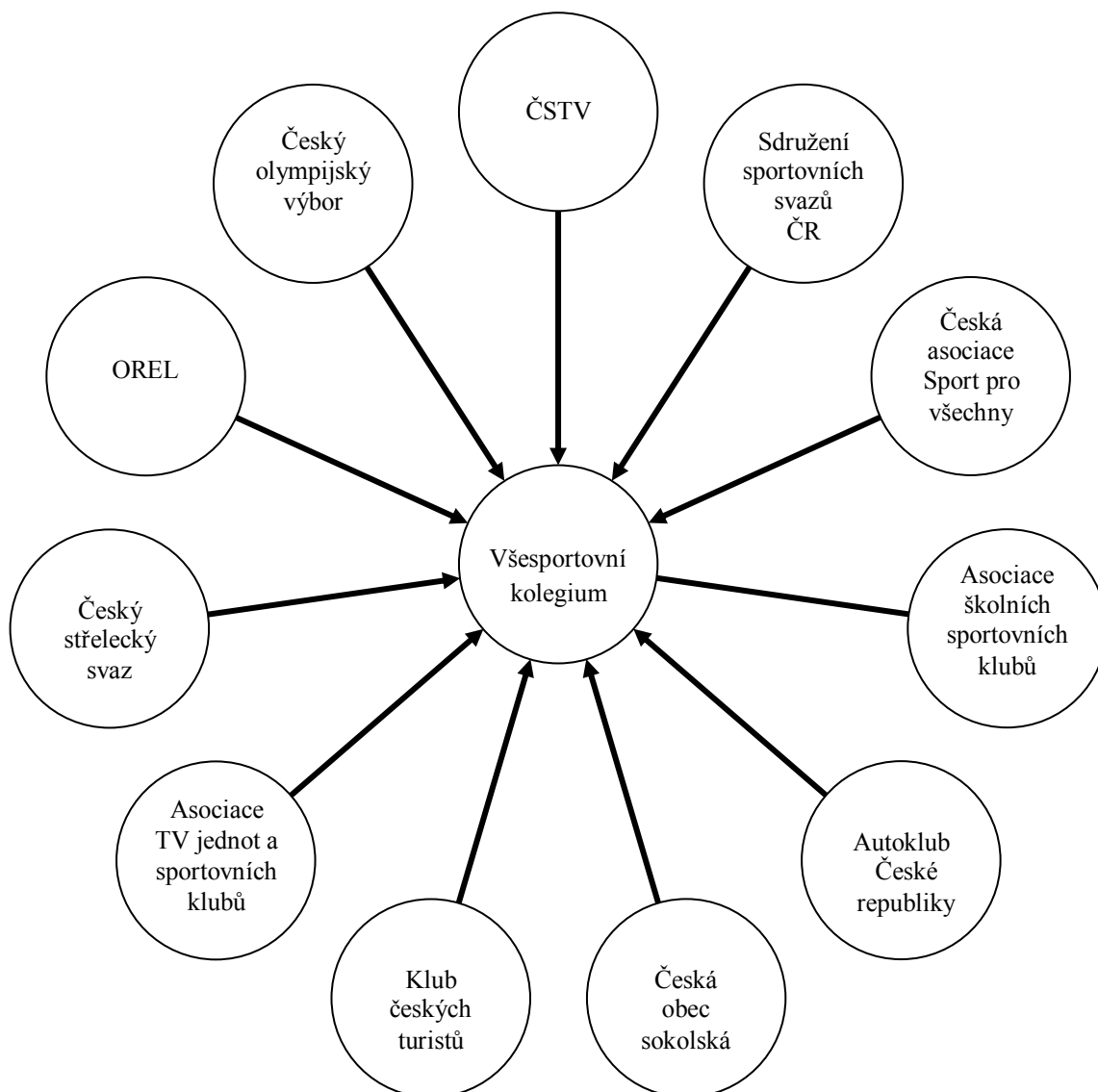
Existuje jedenáct zastřešujících organizací, které jsou dobrovolně sdruženy v tzv. všesportovním kolegiu.

---

¹⁰ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. 16.4.2009 [cit. 2011-04-13]. *Co říká Analýza financování sportu v České republice*. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/pro-novinare/co-rika-analyza-financovani-sportu-v-ceske-republce>.

¹¹ sport pro všechny: „Zájmový, organizovaný nebo neorganizovaný sport a pohybové aktivity občanů, rekreačního, soutěžního i nesoutěžního charakteru. Motivací a hodnotami jsou pohybové využití, zábava, sociální kontakt, udržení nebo zlepšení zdravotní i psychické kondice“. [13 s. 20]

Graf 1.1 - Organizace sdružené ve všesportovním kolegiu¹²

1.7.3 Sektor podnikatelský

Do podnikatelského sektoru řadíme ziskové organizace ve sportu, jako jsou fitness centra, wellness centra, solária, plavecké a lyžařské školy, střelnice, masérské a jiné služby z oblasti sportu, které nabízejí sportovní služby za úplatu veřejnosti. Dále sem řadíme provozovatele sportovních hal a areálů, reklamní agentury pro sport a sportovní kluby založené na obchodní bázi.

¹² Český svaz tělesné výchovy, [online]. 2010, [cit. 2011-02-10]. Dostupný z WWW: <http://www.cstv.cz/zpravy/ostatni/101008-vsportovnikolegiumcr.htm>

Největší organizací z hlediska sdružování sportovních činností je bezesporu Český svaz tělesné výchovy (ČSTV). Je to organizace neziskové povahy, která se stará o kompletní řízení sportovní sféry.

1.8 Český svaz tělesné výchovy – ČSTV [19],[20]

Český svaz tělesné výchovy (ČSTV) je dobrovolným sdružením sportovních, tělovýchovných a turistických svazů s celostátní působností, tělovýchovných jednot a sportovních klubů i jejich sdružení, jsou-li ustavena jako občanská sdružení podle Zákona o sdružování občanů č.83/1990 Sb. ČSTV vznikl 11. března 1990 a jeho posláním je podporovat sport, tělesnou výchovu a turistiku, sportovní reprezentaci České republiky a přípravu na ni, zastupovat a chránit práva a zájmy sdružených subjektů, poskytovat jim požadované služby a vytvářet ke vzájemné spolupráci potřebnou platformu. Subjekty sdružené v ČSTV si ponechávají samostatnost svého právního postavení, majetku a činnosti.

Tab. 1.1 Svazy sdružené v ČSTV [20]

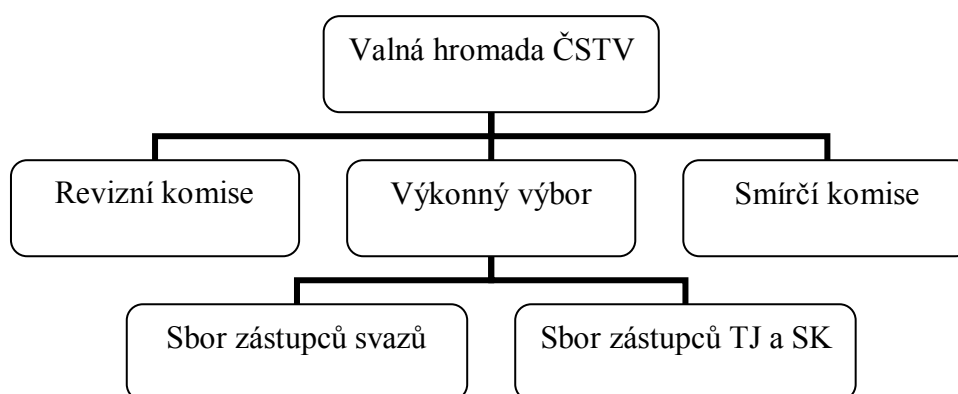
Sdružené sportovní svazy v ČSTV			
1. Akrobatický Rock and Roll	19. Hokejbal	37. Metaná	55. Skiboby
2. Americký fotbal	20. Horolezectví	38. Minigolf	56. Softball
3. Atletika	21. Horská služba	39. Moderní gymnastika	57. Squash
4. Badminton	22. Jachting	40. Moderní pětiboj	58. Stolní tenis
5. Baseball	23. Jezdectví	41. Muay-thai	59. Šachy
6. Basketbal	24. Jóga	42. Národní házená	60. Šerm
7. Billiard	25. Judo	43. Nohejbal	61. Taekwon-do ITF
8. Boby a skeleton	26. Kanoistika	44. Orientační sport	62. Tenis
9. Bojová umění	27. Kolečkové brusle	45. Pétanque	63. Triatlon
10. Box	28. Korfbal	46. Plavání	64. Univerzitní sport
11. Curling	29. Krasobruslení	47. Pozemní hokej	65. Veslování
12. Cyklistika	30. Kulturistika	48. Psí spřežení	66. Vodní lyžování
13. Extrémní sporty	31. Kuše	49. Rádioový orientační běh	67. Vodní motorismus
14. Florbal	32. Kuželky a bowling	50. Rekreační sport	68. Vodní pólo
15. Fotbal	33. Lakros	51. Rugby	69. Volejbal
16. Golf	34. Lední hokej	52. Rychlobruslení	70. Vzpírání
17. Gymnastika	35. Lukostřelba	53. Sáně	71. Zápas
18. Házená	36. Lyžování	54. Silový trojboj	72. Zdravotně postižení sportovci

1.8.1 Struktura ČSTV

[14]

Nejvyšším orgánem ČSTV je valná hromada. Valnou hromadu tvoří společné zasedání sboru zástupců svazů a sboru zástupců tělovýchovných jednot a sportovních klubů. Valnou hromadu svolává výkonný výbor minimálně jedenkrát ročně a je oprávněna jednat a usnášet se, je-li přítomna alespoň nadpoloviční většina zástupců s hlasem rozhodujícím v obou sborech. Dalšími orgány ČSTV jsou smírčí komise, revizní komise, výkonný výbor, sbor zástupců svazů a sbor zástupců TJ a SK.

Graf 1.2 Organizační struktura ČSTV [19]

- Organizačně, administrativně a ekonomicky podporuje činnost sdružených spolků, a za tím účelem vytváří vnitřní servisní zázemí služeb pro potřeby a zájmy sdružených spolků,
- usiluje o vytváření vhodných a žádoucích ekonomických, finančních, daňových, materiálních a legislativních podmínek, které směřují k podpoře sportovních, tělovýchovných a turistických aktivit ve sdružených spolcích,
- spolupracuje s orgány státu i s orgány samosprávy měst a obcí, u nichž vyhledává přímou nebo koncepční podporu a pomoc, směřující k vytváření dostupných podmínek a příležitostí pro účast veřejnosti na sportovních aktivitách ve sdružených spolcích,
- prosazuje a chrání společné zájmy a práva sdružených spolků tak, aby nebyly omezovány nebo porušovány a činí opatření v případech, kdy se jedná o záležitosti přesahující působnost jednoho sdruženého spolku - v zásadních věcech může obstarat právní pomoc, součinnost a konzultace,
- soustřeďuje veřejné, soukromé a vlastní zdroje, které jsou svojí právní povahou určené ke společnému financování činností sdružených spolků, formou kritériálních příspěvků, a podle rozhodnutí valné hromady (resp. jejich sborů), vytváří a zajišťuje jednotný systém jejich distribuce, výkaznictví a kontroly jejich užití,
- udržuje partnerské vztahy s ostatními sportovními, tělovýchovnými a turistickými spolky v České republice a spolu s nimi se podílí na vytváření podmínek pro rozšiřování dostupnosti sportu a jeho rozvoje,
- spolupracuje s Českým olympijským výborem při vytváření podmínek a podpory českým sportovním reprezentantům, a to v jejich účasti na olympijských hrách a při prosazování zásad olympismu do činnosti všech sdružených spolků,
- spravuje vlastní a svěřený hmotný majetek a práva.

1.9 Metodologie výzkumu

Na začátku výzkumu bylo třeba shromáždit dostupné informace o financování sportovních klubů a především o veškerých možnostech podpory sportu z různých oblastí v rámci dotačních programů. Po této teoretické části práce jsem mohl sestavit dotazník. Dotazník jsem rozeslal elektronickou poštou do sta náhodně vybraných sportovních klubů a tělovýchovných jednot na Moravě. Byly to především kluby fotbalové, hokejové, atletické a basketbalové. Byly však dotazovány i kluby volejbalové, basebalové, lyžařské či florbalové. Dotazník byl odeslán na začátku března a obsahoval 10 jednoduchých otázek, které měly zmapovat dotazovaný soubor a nastínit, zda jsou si představitelé sportovních klubů vědomi možností získávání grantů a dotací na sport. Dotazník byl zaslán s krátkým průvodním dopisem, ve kterém byli všichni dotazovaní zdvořile požádáni o vyplnění dotazníku a dále byli ujištěni o naprosté anonymitě dotazníku.

Kompletní dotazník je obsažen v příložených dokumentech pod označením příloha č. 1.

1.9.1 Dotazník

Respondenti obdrželi 1. března 2011 krátký e-mail s průvodním dopisem, ve kterém byli požádáni o vyplnění dotazníku.

Jak uvádí Durdová (1999), dotazník je jednou z nejrozšířenějších technik sociologického výzkumu. Je to „soubor písemných záměrných otázek, sledujících poznání zcela určitých jevů u určitého souboru osob nebo určité osoby“.¹³

Jednalo se o strukturovaný dotazník. Zvolil jsem formu on-line dotazníku, navrženého pomocí webové aplikace na serveru surveymonkey.com. Tuto formu jsem volil především proto, aby bylo vyplňování dotazníků uživatelsky co nejjednodušší a nejrychlejší. Další výhodou této formy dotazování je rychlost odpovědí a nulové náklady. Během prvních 24 hodin jsem obdržel 21 odpovědí. Kompletní sběr dotazníků od respondentů trval 14 dní a celková návratnost byla 33%.

Úvodní část dotazníku měla za úkol zmapovat dotazovaný soubor respondentů. V další části už jsem se zabýval dotační a grantovou problematikou. Pro výsledky a komentář k jednotlivým otázkám viz kapitolu č. 4 „Výsledky výzkumného šetření, doporučení“.

---

¹³ DURDOVÁ I, *Vybrané kapitoly ze sociologie tělesné kultury*, Ostrava: VŠB- Technická univerzita Ostrava, 1999, s. 53, ISBN 80-7078-691-4

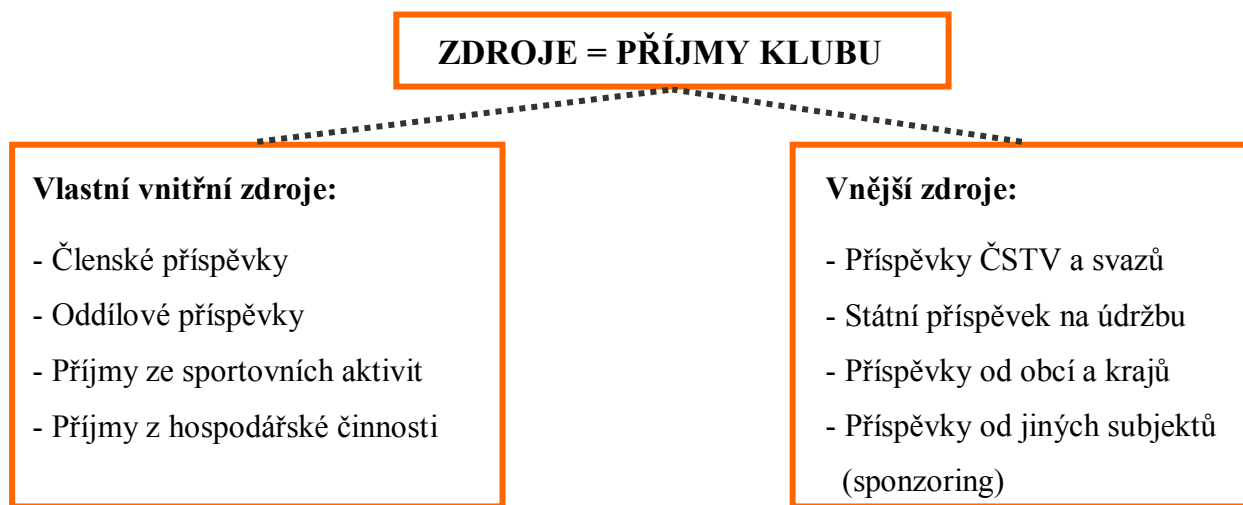
2 Možnosti získávání financí

V této části textu se zabývám běžnými způsoby získávání finančních zdrojů. Dotkneme se zde i dotací a grantů. Podrobně se jim však budu věnovat až v další podkapitole.

Financování sportovního klubu je velmi významným aspektem pro úspěšné fungování sportovního klubu nebo tělovýchovné jednoty. Podle Novotného (2009) můžeme finanční zdroje SK nebo TJ rozdělit v první řadě na zdroje finanční a nefinanční, popř. peněžní a nepeněžní zdroje. Z účetního nahlížení na původ zdrojů můžeme finanční zdroje rozlišit na vlastní, tedy vytvořené vlastní činností, nebo cizí – ty, které do své činnosti klub získává z vnějšího (nesportovního) prostředí a to zejména z veřejných rozpočtů ve formě dotací, z firem prostřednictvím sponzoringu apod. a v neposlední řadě sem zahrnujeme peníze od široké veřejnosti. Nevýhodou cizích zdrojů je jejich omezená trvanlivost a malá stabilita.

Eger (2005) uvádí toto schéma:

Graf. 2.1 Příjmy sportovního klubu [5]

2.1 Finanční zdroje sportovních klubů

[8]

Novotný (2009) rozdělil finanční zdroje do tří skupin, a to:

- tradiční zdroje z hlavních činností,
- zdroje financování z doplňkových činností,
- speciální aktivity.

2.1.1 Tradiční zdroje z hlavní činnosti

Členské příspěvky – jsou finančními zdroji, které do klubu přicházejí buď jednorázově při vstupu do klubu, jako zápisné nebo pravidelně ve formě členských a oddílových příspěvků. V českých SK a TJ patří vybírání členských příspěvků k tradičním příjmům do klubového rozpočtu. Platí je většinou všichni členové SK/TJ. Někdy jsou výjimkou nejmladší a pasivní členové, ti mohou být zproštěni povinnosti platit příspěvky. Někteří členové však mohou příspěvky platit i v případě, že nejsou již aktivními členy klubu.

Velikost členských příspěvků se schvaluje na valné hromadě. Slouží výhradně k financování činnosti oddílu.

Zápisné je v některých sportovních klubech zřízeno proto, aby se limitoval počet členů (nastavením vysokého zápisného např. u golfu) nebo čistě na uhrazení nákladů na údržbu a provoz zařízení.

Dary – jsou věnovány klubu příznivci a členy klubu, bez nároku na protislužbu. Často mívají nepeněžní charakter (pomůcky, občerstvení, pozemky atd.). Dary poskytují i nadace a nadační fondy, které nejčastěji tvoří movití členové a příznivci klubů.

Patronáty – se vyskytují převážně u velkých firem, které věnují velkou sumu peněz na podporu mládežnických družstev klubu. V českých podmínkách je tento darovací akt zaštitěn zákonem darovacím.

Příspěvky municipalit – obce, popř. městské části často podporují sportovní činnost svých sportovních klubů. V posledních letech kladou důraz především na mládežnické oddíly a úspěšné oddíly. Obce, či městské části přispívají většinou poskytnutím nepeněžního materiálu, jako je např. vybavení, sportovní zařízení atd. Podpora sportovního klubu může mít i podobu nízkého pronájmu sportovního areálu či hřiště, je-li obec vlastníkem hřiště.

Příspěvek od zastřešující sportovní organizace – zastřešující sportovní organizace v České republice, jako jsou ČSTV, Sokol apod., jsou spoluvlastníky společnosti Sazka a.s. a vzniká jim tak nárok na podíl na zisku. Tímto způsobem se dařilo úspěšně financovat provoz tělovýchovných jednot a zařízení. „*Příspěvky na činnost přicházejí až do*

*sportovních klubů po svazové linii. Příspěvky na provoz a údržbu sportovních zařízení naopak po tzv. územní linii neboli přímo do TJ*¹⁴

V roce 2011 se však společnost Sazka a.s. dostává do finančních problémů, bylo na ní podáno insolvenční řízení a její budoucnost je prozatím nejistá.

Dotace – Novotný (2009) uvádí jako jeden z tradičních zdrojů financování „dotace od státu“. Jelikož se však stává běžnou praxí čerpat dotace do sportovních klubů i z jiných než ze státních pokladen, jako např. z Evropské unie, rozšířím tento zdroj financování pro potřebu textu pouze na dotace.

Dotace vyžadují aktivní spoluúčast ze strany TJ/SK. Aby oddíl dosáhl na dotace, je třeba vytvořit projekt a podat žádost o dotaci. O následném přidělení dotace pak již rozhoduje instituce nabízející dotace.

Vstupné na sportovní akce – vstupné bývá významným zdrojem finančních prostředků takových klubů, které jsou společností hojně navštěvované (hokej, fotbal) podmínkou pro návštěvnost je však také atraktivita soutěže. Z toho vyplývá, že tento zdroj příjmů budou využívat pouze kluby z nejvyšších soutěží těchto sportovních odvětví. Specifickým odvětvím jsou motoristické sporty, kde je vstupné velmi významným zdrojem financování sportovní akce.

Pro menší kluby v nižších soutěžích je výhodnější vybírat vstupné formou dobrovolného vstupného, které je klasifikováno jako dar a tudíž je daňově osvobozeno (pouze u NNO).

Startovné – je typem příjmu organizátora sportovní akce. Používá se především v individuálních sportech a v několikadenních turnajích či sportovních akcích. Tento příjem slouží k úplnému, či částečnému pokrytí nákladů spojených s organizováním sportovní akce.

Úroky z uložených vkladů – získávání finančních prostředků ve formě úroků na běžných účtech nebo termínovaných vkladech. Výnos z těchto typů úročení je však nízký. SK a TJ, které jsou nestátními neziskovými organizacemi (NNO) jsou však osvobozeny od daně z úroku finančních prostředků na běžném účtu.

---

¹⁴ NOVOTNÝ, J. *Ekonomika sportu- vybrané kapitoly*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2009, 119 s. ISBN 987-80-245-1521-2.

2.1.2 Zdroje financování z doplňkových činností

TJ i SK se vyskytují většinou jako občanská sdružení. Občanské sdružení je neziskovou organizací, to ovšem neznamená, že nesmí vykazovat zisk. Tvorba zisku pouze není prvotním posláním neziskové organizace. Občanská sdružení mají určitá daňová zvýhodnění. Podle zákona o dani z příjmu č. 586/1992 Sb. si může nezisková organizace odečíst až 30% ze základu daně. Nejvýše však do částky 3 000 000 Kč.

Je proto otázkou, co má konkrétní o. s. ve stanovách jako hlavní body činnosti. U větších klubů je SK rozděleno na dvě části. První část je o. s. a druhá, která zajišťuje podnikatelskou činnost, jako je akciová společnost nebo společnost s ručením omezeným.

Sponzoring – u středních a velkých klubů je tato činnost jedním z nejvýznamnějších zdrojů financování.

Jedná se o partnerský vztah mezi firmou na jedné straně a na druhé straně zastoupené sportem, kde dochází k uspokojování zájmů obou zúčastněných stran. Tento vztah vyjadřuje specifickou vazbu mezi sponzorem a sponzorovaným, kdy se peněžní či další prostředky a služby dávají k dispozici osobám a sportovním organizacím. Základem je, že sponzor očekává za své peníze, věcné prostředky nebo služby od sponzorované organizace jasně a předem formulované protislužby, což se projevuje například šířením reklamy jména podniku nebo jeho produktů a služeb.¹⁵

Tato forma je však považována za reklamu a zprostředkování reklamy je plně zdaňováno. Zahrnujeme proto sponzoring do doplňkové činnosti.

Sponzoringem získává klub účelové peníze, za které žádá sponzor určitou protislužbu. Novotný (2009) uvádí, že nejčastěji jsou to:

- loga na klubových dresech,
- loga na vstupních branách, mantinelech, hrazení apod.,
- reklama v klubových novinách na webových stránkách klubu apod.

Dále to bývají reklamy v rozhlasu na sportovní akci, reklamy v televizi, na vstupenkách, na náčiní apod.

---

¹⁵ DURDOVÁ, I. *Základní aspekty sportovního marketingu*. 1 vyd. Ostrava: VŠB-TUO, 2005, 88 s. ISBN 80-248-0827-7.

Sponzoring se hojně využívá při organizování sportovních akcí. Sponzoři jsou uváděni např. při předávání cen. Podle výše a typu sponzorského příspěvku jsou sponzoři rozlišováni na generální, vedlejší, mediální atd.

Drobné klubové suvenýry, upomínkové předměty se symbolikou klubu – v českých podmínkách je tato aktivita výnosná pouze u největších a nejpopulárnějších klubů v nejvyšších klubových soutěžích.

Nájemné z klubových a sportovních zařízení – oddíl, jež je vlastníkem klubového zařízení, může v době, kdy zařízení nepoužívá, poskytovat toto zařízení široké veřejnosti. Tento druh podnikání zaštiťují obchodní společnosti, založené v klubu pro tyto účely.

Klubové restaurace a ubytovací zařízení – typické například u golfových klubů. Může se však vyskytovat i ve formě jiné, např. občerstvení u sportovních zařízení, nápojové automaty apod.

Výpůjčky – Novotný (2009) zmiňuje výpůjčky od členů klubu a od bank. Připomíná však, že výpůjčky od členů klubu nejsou u nás využívány. Spíše se vyskytovaly v minulosti, jako projev solidarity členů v obnovených sokolských jednotách. Bankovní půjčka je využívána spíše svazy, které pořádají např. mistrovství světa a řeší tak dočasné problémy s likviditou. Novotný uvádí, že ostatní organizace by se měli půjčkám od komerčních bank vyhnout, neboť jsou zatíženy vysokým úrokem a nesou velké riziko.

2.1.3 Speciální aktivity poskytující zdroje pro zabezpečení sportovního procesu

„Jedná se o aktivity nabízející sportovní i nesportovní vyžití i nečlenům klubu.“¹⁶

Dělí se na aktivity sportovní a aktivity nesportovní. Do sportovních aktivit zahrnujeme organizování různých typů sportovních kursů, táborů, akademií apod.

Do nesportovních aktivit se pak řadí burzy, společenské akce, veřejně prospěšné práce za odměnu atd.

2.2 Fundraising

„Today someone has to ask someone for money.“¹⁷

Převážná většina sportovních klubů a tělovýchovných jednot jsou neziskovými organizacemi. Pro tyto organizace bývá většinou velmi důležitá podpora okolí. V praxi platí, že podpory se většinou nedočká ten, který o ni nežádá.

Kleinův citát tak vystihuje jak definici, tak podstatu fundraisingu. Klub může jménem organizace aktivně žádat o různé dary a příspěvky od příznivců, sponzorů apod. Tyto příspěvky mohou mít peněžní formu, jako příspěvky na určité akce či projekty nebo materiální formu (dresy, vybavení, tréninkové náčiní, občerstvení apod.). I tyto materiální dary mohou klubu ušetřit nemalé množství peněz.

2.3 Granty a dotace

V této podkapitole jsem nastínil veškeré možnosti získávání finančních prostředků z grantových a dotačních programů. Zabývám se využitím dotace, jejím získáním a rozdělím je do přehledných skupin.

Základním rozdělením pro klub by mohlo být rozdělení dle dosažitelnosti, a to na:

dotace pro klub dosažitelné: jsou dotace takové, pro něž splňuje SK/TJ všechny podmínky pro podání grantové přihlášky a může tak očekávat úspěšné schválení projektu a

dotace pro klub nedosažitelné: takové, na které při současném stavu nemá SK/TJ možnost dosáhnout.

---

¹⁶ NOVOTNÝ, J. *Ekonomika sportu- vybrané kapitoly*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2009, 119 s. ISBN 987-80-245-1521-2.

¹⁷ Neboli „Dnes někdo musí někoho požádat o peníze“ autor tohoto citátu chce upozornit na fakt, že dárce jsou mnohem ochotnější darovat, pokud jsou přímo tážáni. Zdroj: KLEIN, K. *Fundraising for Social Change*. Jossey-Bass, 2006, ISBN 0787984558

Dalším praktickým rozdělením pro klub by mohlo být rozdělení podle významnosti a povahy donátora na:

- hlavní,
- vedlejší,
- pravidelné,
- jednorázové,
- místní,
- zahraniční apod.

a podle původu dotace :

- veřejné rozpočty,
- nadační fondy,
- Evropská unie,
- sbírky, dary apod.

Nyní již blíže k jednotlivým donátorům. Tedy odkud může sportovní klub či tělovýchovná jednota získávat peníze.

2.4 Dotace z veřejných rozpočtů

Granty a dotace na sportovní činnost jsou velmi významným zdrojem finančních prostředků ve sportovních klubech. V rámci státního rozpočtu je každý rok vyčleněno určité množství peněz na podporu sportování mládeže, lidí nad 60 let, vrcholových sportovců, sportovní reprezentace apod. Za účelem zjištění, zda-li jsou si sportovní kluby vědomy možnosti čerpání dotací z těchto zdrojů, jsem zařadil do dotazníku otázku, která měla za úkol zjistit, jsou-li manažeři sportovních klubů seznámeni s možností čerpání dotací z dotačních programů podporujících sport v ČR.

12% z dotazovaných v dotazníku uvedlo, že o takové možnosti vůbec nevědí. Zbylých 88% je s touto možností obeznámeno. O granty a dotace lze žádat v několika úrovních.

2.4.1 MŠMT

[16]

Podle analýzy z roku 2008, kterou si nechalo vypracovat MŠMT, a která ukázala jednoznačný přínos „sportující společnosti“ pro stát, projednalo MŠMT 7. září 2010 návrh odboru sportu na „Státní podporu sportu“ pro rok 2011. *„Návrh byl zpracován v souvislosti s dotační politikou státního rozpočtu a s materiálem „Koncepce státní podpory sportu v ČR“. Návrh komplexně zahrnuje jak oblast neinvestiční, tak oblast programového financování.“*¹⁸

Finanční prostředky z MŠMT jsou vedeny ve dvou výdajových okruzích stejně jako v předcházejících letech a to:

- a) výdajový okruh: „Sportovní reprezentace“
- b) výdajový okruh: „Všeobecná sportovní činnost“

V rámci těchto dvou okruhů je pak vyhlášeno pět programů a to čtyři neinvestiční a jeden program investiční. Dne 7. 9. 2010 byla schválena změna struktury vyhlášené státní podpory sportu. Jedná se o snížení počtu programů oproti minulým letům z 9 na 5, a to převážně důsledkem sloučení zejména věkových kategorií mládeže v oblasti péče o sportovně talentovanou mládež a sloučení různých zájmových skupin v oblasti všeobecné sportovní činnosti.

Granty MŠMT jsou určeny výhradně pro NNO. Pro rok 2011 jsou vyhlášeny následující programy:

- Program I - Sportovní reprezentace ČR
- Program II - Sportovně talentovaná mládež
- Program III - Všeobecná sportovní činnost
- Program IV - Údržba a provoz sportovních zařízení
a investiční program
- Program 133510 – Podpora materiálně technické základny sportu

Program I – Sportovní reprezentace ČR

Tento program se zaměřuje na podporu reprezentantů jak juniorské, tak i seniorské kategorie. A to nejen při sportovní přípravě, ale i při účasti na vrcholových mezinárodních soutěžích organizovaných mezinárodními sportovními organizacemi jako jsou MOV, NOV, MPV, NPV a další.

---

¹⁸ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. 16.4. 2009 [cit. 2011-04-13]. *Státní podpora sportu pro rok 2011*. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/sport/statni-podpora-sportu-pro-rok-2011>

V tomto programu se peněžní prostředky přerozdělují podle tzv. „klíče reprezentace“, který je vyvíjen už od roku 1993 a na jeho vývoji se podílejí zástupci sportovních organizací a jednotlivých sportovních svazů zodpovídající za sportovní reprezentaci ČR. Jedná se o bodový systém sportovní úspěšnosti podle pěti různých kritérií v období jedné olympiády s přehodnocením po dvou letech.¹⁹

Program II – Sportovně talentovaná mládež

Jedná se o finanční podporu pro věkovou kategorii 6-19 let s možností rozšíření na juniorskou kategorii (do 23 let). Člení se dle věkových a výkonnostních aspektů sportovních talentů na:

- sportovní střediska (6 až 15 let),
- sportovní centra mládeže (15 až 19 let),
- vrcholová sportovní centra mládeže (19 až 23 let),
- ostatní sportovní talenty z oblasti neolympijských sportů.

V rámci této struktury si finanční prostředky mezi jednotlivými věkovými kategoriemi přerozdělují národní sportovní svazy samostatně.

Program III – Všeobecná sportovní činnost

Clem je podpora projektů vedoucích k celoživotním pohybovým aktivitám a to především se zaměřením na:

- pravidelnou sportovní činnost mládeže v kategorii 6-18 let,
- otevřené sportovní akce vč. jednorázových akcí podporujících zdravý a aktivní životní styl,
- projekty zaměřené na pohybové aktivity občanů starších 60 let,
- vzdělání dobrovolníků působících v NNO,
- sport pro všechny,
- tělovýchovnou reprezentaci (Gymnaestráda, Vsesokolský slet, Eurohry).

„Dále je součástí tohoto programu i účelové zaměření týkající se široké sportovní aktivity a soutěží žáků a studentů škol, kteří jsou členy školních sportovních klubů a vysokoškolských sportovních organizací. Současně je program zaměřen na aktivní pohybovou činnost a integraci zdravotně postižených občanů v oblasti sportu, s účelovým

---

¹⁹ Top 12 pro rok 2010 podle klíče reprezentace jsou: 1. Atletika, 2. Lyžování, 3. Tenis, 4. Cyklistika, 5. Fotbal, 6. Basketbal, 7. Plavání, 8. Kanoistika, 9. Lední hokej, 10. Volejbal, 11. Veslování, 12. Střelectví. Zdroj: MŠMT.

*zaměřením na: Zapojení dospělých do pravidelné sportovní činnosti; na zapojení mládeže do pravidelné sportovní činnosti a na podporu mezinárodních soutěží zdravotně postižených sportovců, pořádaných na území České republiky.*²⁰

Program IV – Údržba a provoz sportovních zařízení

Jak vyplývá z názvu, jedná se o podporu udržování a provozování sportovních zařízení, tedy technických prostředků, strojů a zařízení sloužících k přípravě reprezentantů a sportovních talentů.

Program 133510 – Rozvoj materiálně technické základny sportu

Jedná se o dotační program z investiční oblasti. Cílem je oblast programového financování v rámci informačního systému programového financování (ISPOFIN). Jde o manažerský systém pro řízení a kontrolu čerpání položek státního rozpočtu.

V roce 2010 bylo rozděleno Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy 312 624 000 Kč.²¹ A to v rámci devíti dotačních programů zaměřených na sport a tělovýchovu. Těchto devět programů bylo rozděleno do tří částí a to:

Část A:

- I. Sportovní reprezentace ČR
- II. Sportovní centra mládeže
- III. Sportovní talent
- IV. Sportovní střediska

Část B:

- V. Národní program rozvoje sportu pro všechny
- VI. Sport a škola
- VII. Sport zdravotně postižených
- VIII. Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení

Část C:

Obsahovala investiční program, který nesl označení 233510 a byl určený na podporu rozvoje a obnovy materiálně technické základny ve sportu.

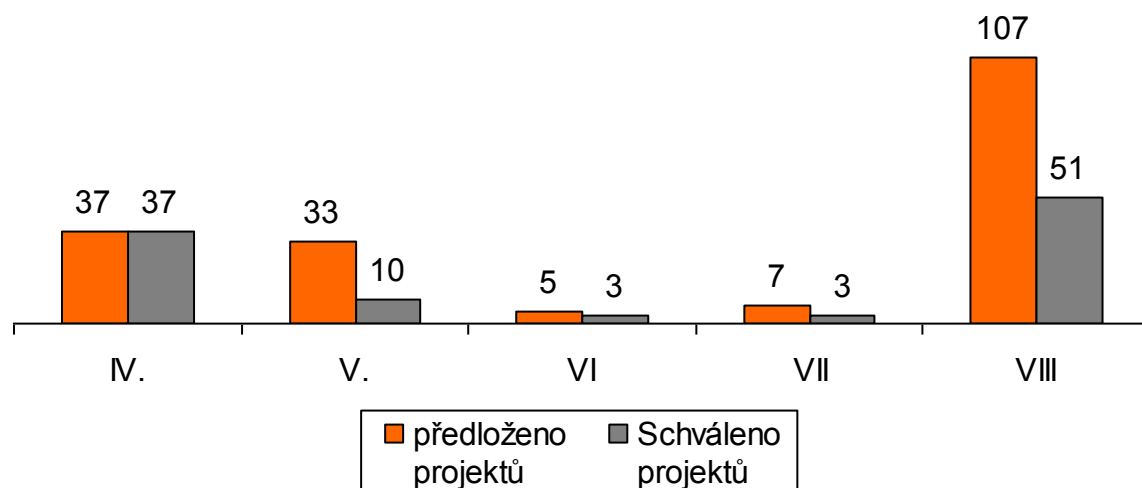
---

²⁰ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online] 16.11.2010 [cit. 2011-04-13] *Zásady programů Státní podpory sportu pro období 20011 až 2014*. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/sport/metodicky-postup-poskytovani-dotaci-v-oblasti-sportu-pro>

²¹ Zdroj: Státní rozpočet pro rok 2010.

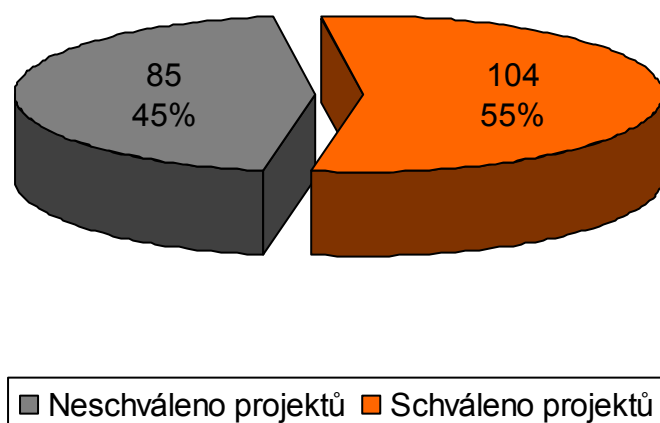
Následující graf zobrazuje, kolik bylo v rámci jednotlivých programů v oblasti veřejně prospěšných programů (VPP) podáno a schváleno žádostí o dotaci.

Graf 2.2 Přehled podaných a schválených projektů v roce 2010 v rámci VPP [18]

V roce 2010 bylo předloženo v neinvestiční oblasti VPP (programy IV- VIII) 189 projektů a 104 z nich byly schváleny. Poměr mezi schválenými a neschválenými projekty znázorňuje následující graf.

Graf 2.3 Poměr schválených a neschválených projektů v roce 2010 v rámci VPP [18]

Podrobný přehled o tom, jak byly rozděleny jednotlivé finanční prostředky, poskytuje následující tabulka 2.1.

Tab. 2.1 Rozdělení peněz na VPP [18]

IV. Sportovní střediska	74 000 000 Kč
V. Národní program rozvoje sportu pro všechny	31 000 000 Kč
VI. Sport a škola	20 000 000 Kč
VII. Sport zdravotně postižených	9 000 000 Kč
VIII. Údržba a provoz + rezerva 20 100 000 Kč	177 702 000 Kč
ostatní dotace	922 000 Kč
Část B celkem	31 262 000 Kč

Rozpočet obsahuje i položku „ostatní dotace“, což jsou prostředky zaměřené na podporu menších sdružení, která nesplňují podmínky pro poskytování státní dotace v rámci Programů státní podpory sportu pro rok 2010. Tyto jsou pak použity na dotace jednorázové a na určitou akci a netýkají se celoroční činnosti NNO.

Jsou rozdělovány v průběhu roku na základě došlých žádostí a nemají stanovený termín předkládání.²²

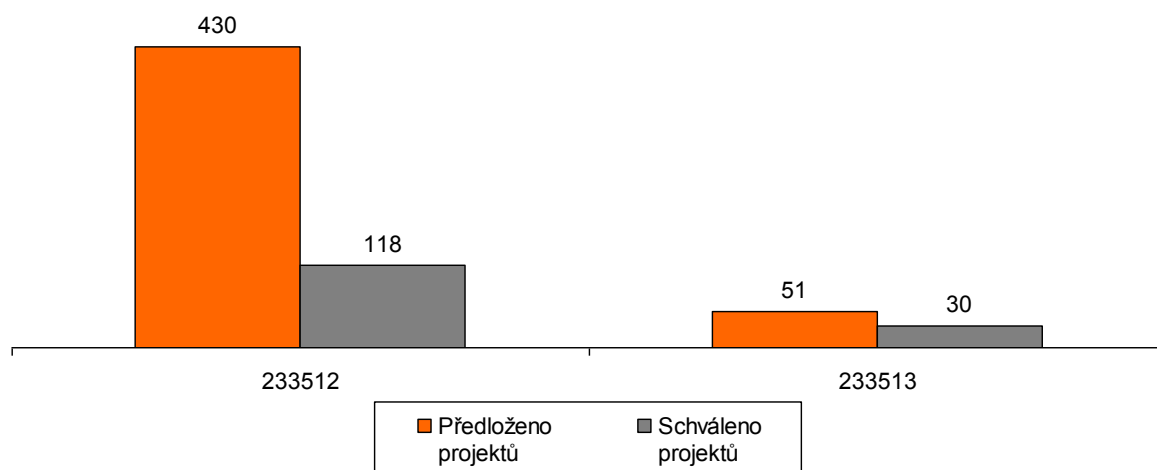
V programu VIII. Údržba a provoz je zahrnuta „rezerva“. Ta má být určena především k řešení poměrného schodku při propočtu a mimořádné záležitosti sportovních sdružení vzniklé v průběhu roku.

V investiční oblasti, tedy v programu 233510, bylo v roce 2010 ze státního rozpočtu uvolněno 600 milionů Kč, a to v rámci dvou podprogramů:

- Podprogram 233512 - „Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovních organizací“ (432 769 tis. Kč),
- Podprogram 233513 - „Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovní reprezentace“ (144 132 tis. Kč).

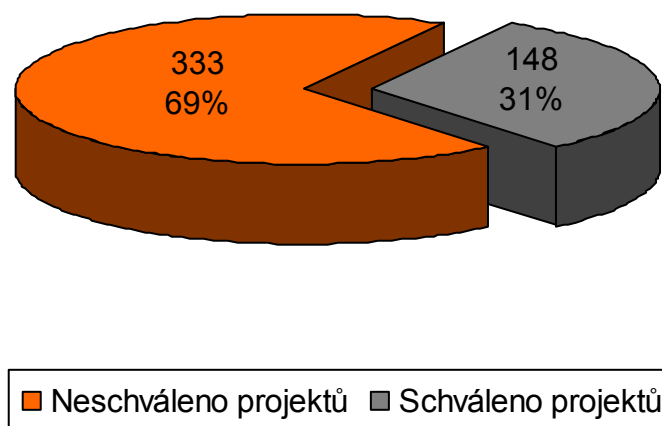
²² Ministerstvo mládeže, školství a tělovýchovy [online] 14.4.2010 [cit. 2011-04-13], *Rozdělení státního rozpočtu 2010 v oblasti sportu – výdajový okruh: „Tělovýchova včetně programu 233510“* Dostupné z WWW: http://www.msmt.cz/uploads/soubory/TVS/2010/TV_Rozdeleni_dotaci_2010_www.pdf

Graf 2.4 Přehled podaných a schválených projektů v roce 2010 v rámci programu 233510 [18]

Poměr schválených programů vůči neschváleným byl v roce 2010 v rámci investičního programu následující:

Graf 2.5 Poměr schválených a neschválených projektů v roce 2010 v rámci programu 233510 [18]

2.4.2 Podpora sportu územními samosprávnými celky

Dle ústavy ČR se Česká republika člení na obce, které jsou základními samosprávnými celky a na kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky. Nás bude zajímat, jak tyto samosprávné celky podporují činnost sportovních klubů a tělovýchovných jednot. V této oblasti hrají kraje a obce významnou roli. Na otázku v dotazníku, zda je činnost respondentů podporována územním samosprávným celkem, odpovědělo kladně 79% respondentů.

Každý územní samosprávný celek, jak už z názvu vyplývá, má vlastní politiku a systém přidělování grantů a dotací na sportovní účely.

Všeobecně platí, že podpora sportovních klubů a tělovýchovných jednot od územně samosprávných celků je poměrně malá. Příspěvky jsou tak přidělovány buď během roku, dle došlých žádostí nebo je na některé grantové přihlášky vypsána grantová uzávěrka na konci předcházejícího roku, z pravidla v listopadu.

Každý územně samosprávný celek má vlastní politiku a pouze na dosažení cílů této politiky je ochoten uvolnit finanční zdroje. Je tedy zřejmé, že některé kraje či obce budou sportovní činnost podporovat více než jiné. V následující tabulce jsem připravil přehled grantových programů, určených k podpoře sportu, dle jednotlivých krajů ČR.

Tab. 2.2 Dotační programy jednotlivých krajů se zaměřením na sport²³

Kraj	Dotační program
Ústecký	Sport 2011
	Volný čas 2011
Karlovarský	Sport
	Volnočasové aktivity
Plzeňský	Podpora tělovýchovy a sportu v Plzeňském kraji v roce 2011
	Výstavba víceúčelových hřišť s umělým povrchem a rekonstrukce povrchů tělocvičen a sportovních hal v Plzeňském kraji v roce 2011
Jihočeský	Rekonstrukce stávajících sportovišť
	Podpora činnosti tělovýchovných jednot
Středočeský	Fondu sportu, volného času a primární prevence 2011
Praha	Rekonstrukce a oprava školních sportovišť
	Úprava veřejných ploch určených pro sportování
	Provoz veřejně přístupných plaveckých bazénů
	Úsporná technologická opatření pro provoz plaveckých bazénů
	Sportovní turnaje a akce celopražského a celostátního významu
Liberecký	Podpora tělovýchovy a sportu
Královéhradecký	Celoroční činnost ve volném čase dětí a mládeže
	Akce pro děti a mládež ve volném čase
	Vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků
	Obnova a údržba materiálně technického vybavení
	Celoroční pravidelná sportovní činnost mládeže a osob se zdravotním postižením
	Vzdělávání trenérů a rozhodčích
	Podpora krajských reprezentačních výběrů mládeže a reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích
	Činnost sportovních středisek, sportovních center mládeže a středních škol s rozšířenou sportovní činností
	Pořádání masových tělovýchovných a sportovních akcí typu "sport pro všechny"
	Pořádání významných sportovních akcí mládeže
Pardubický	Podpora rozvoje sportovní a volnočasové činnosti škol a školských zařízení, které nejsou zřizovány Pardubickým krajem
	Podpora sportu pro všechny
	Podpora činnosti hendikepovaných sportovců
	Podpora činnosti sportovních klubů a svazů
Vysočina	Krajská centra talentované mládeže
	Účast na mistrovství ČR, Evropy a světa ve sportovních disciplínách
	Celoroční sportovní aktivity pro handicapované sportovce
	Pořádání mistrovství ČR, Evropy a světa ve sportovních disciplínách
Jihomoravský	Pro rok 2011 není v rámci dotačních programů jihomoravského kraje vypsán žádný program podporující oblast sportu
Olomoucký	Podpora celoroční sportovní činnosti 2011
	Podpora sportovních akcí regionálního charakteru v roce 2011
Moravskoslezský	Podpora aktivit v oblasti sportu pro rok 2011
Zlínský	Fond mládeže a sportu Zlínského kraje

²³ Zdroj: internetové portály jednotlivých krajů

Dotační programy v tabulce reflektují pouze krajskou politiku. Všimněme si, že všechny kraje podporují sportovní činnost. Kromě kraje Jihomoravského, ačkoli v letech minulých sportovní aktivity podporoval. Konkrétně v roce 2010 to byl minimálně program „Oblast volného času dětí a mládeže“. Tento program pro rok 2011 ve vypsaných grantových programech Jihomoravským krajem chybí.

Neznamená to však, že by se sportovní kluby nedočkaly v jihomoravském kraji žádné finanční podpory. Každá z obcí v jednotlivých krajích má vlastní politiku a tím pádem i vlastní programy a systém přidělování dotací. Obce žádosti o podporu řeší individuálně.

2.4.3 Fondy Evropské unie

[12], [13]

Další finanční možností, kterou mohou NNO využít jsou fondy Evropské unie. Centrální koordinátorem fondů z EU je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR), které si zřídilo pro tyto účely Národní orgán pro koordinaci.

Fondy z EU vychází z evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS). Prostředky z těchto fondů jsou tedy využívány k odstraňování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy Evropské unie a jejich regiony. Pro potřebu Evropské unie vytvořil v roce 1988 Evropský statistický úřad (EUROSTAT) klasifikaci regionálních jednotek neboli „regionů soudržnosti“ NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics). V České republice bylo vytvořeno osm regionů NUTS II a každý z nich obsahuje 1 až 3 samosprávné celky NUTS III.

Tab. 2.3 Regiony soudržnosti v ČR [12]

NUTS II regiony	NUTS III Samosprávné celky
Praha	Praha
Střední Čechy	Středočeský kraj
	Ústecký kraj
Severozápad	Karlovarský kraj
	Plzeňský kraj
Jihozápad	Jihočeský kraj
	Liberecký kraj
Severovýchod	Královéhradecký kraj
	Pardubický kraj
Jihovýchod	Vysočina
	Jihomoravský kraj
Střední Morava	Olomoucký kraj
	Zlínský kraj
Moravskoslezsko	Moravskoslezský kraj

V rámci těchto regionů disponuje EU třemi hlavními fondy a to:

- Fondy strukturální:
  - Evropský fond pro regionální rozvoj
  - Evropský sociální fond
- Fond soudržnosti

Výhodou evropských fondů je možnost čerpat poměrně objemné finanční prostředky. Nevýhodou může být příliš složitá struktura žádostí a nepřehledný systém evropských fondů.

V dotazníkovém šetření 42% respondentů uvedlo, že neví o možnosti čerpání finančních dotací z EU.

Nejúčinnějším způsobem, jak získat finanční prostředky z Evropské unie na sportovní činnost je přihlásit svůj program v rámci regionálních operačních programů (ROP). A to zejména formou obnovy či výstavby sportovních zařízení či na organizování mezinárodních akcí.

V praxi přidělování peněžních prostředků z fondů EU vypadá tak, že každá členská země si s Evropskou komisí dojedná tzv. operační programy (OP). Tyto operační programy jsou pak jakýmsi mezistupněm mezi hlavními evropskými fondy. V České republice je pro období 2007 -2013 vyjednáno 26 OP. Každý OP se dělí na prioritní osy, které následně vymezují, na co mohou být prostředky přidělené danému operačnímu programu využity.

Na právě probíhající programové období, tedy na období 2007-2013 má Česká republika k dispozici 26,69 miliard korun.

Při konzultaci této skutečnosti se zaměstnancem soukromé firmy, která se zabývá vyřizováním a podáváním žádostí o dotace, jsem se dozvěděl, že tyto prostředky jsou však již z velké části vyčerpány.

Nejúčinnějším způsobem, jak získat finanční prostředky z Evropské unie na sportovní činnost je tedy přihlásit svůj program v rámci regionálních operačních programů (ROP), a to zejména formou obnovy či výstavby sportovních zařízení či na organizování mezinárodních akcí.

2.4.4 Nadace a nadační fondy

Význam nadace a nadačního fondu je totožný. Podle zákona o nadacích a nadačních fondech č. 227/1997 Sb. § 1 odst. 1 jsou nadace nebo nadační fondy účelové sdružení majetku zřízená a vzniklá podle tohoto zákona pro dosahování obecně prospěšných cílů. Obecně prospěšným cílem je zejména rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek a tradic, rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu.

Jejím cílem je tedy poskytování nadačních příspěvků (grantů, dotací) z výnosů z vlastního majetku (nadační majetek²⁴) a ostatních příjmů.

V minulosti činnost nadačních fondů a nadací velmi významně podpořil Nadační investiční fond (NIF).

Nadační investiční fond vznikl v roce 1991. Jako majetek tohoto fondu vyčlenila vláda 1% z druhé vlny kupónové privatizace. V roce 1998 bylo vypsáno výběrové řízení a v roce 1999 bylo rozděleno z NIF na návrh Poslanecké sněmovny 484 milionů korun mezi 38 vybraných nadací. V roce 2001 proběhla druhá etapa a na základě výběrového řízení bylo mezi 64 nadací rozděleno 849,3 milionů korun a podíl na budoucím výnosu z akcií v portfoliu NIF. Tyto příspěvky výrazně posílily jmění vybraných nadací.

V současnosti je, podle serveru donorsforum.cz, v ČR asi 400 nadací a přes 1000 nadačních fondů.

Mezi největší nadace u nás patří například Nadace rozvoje občanské společnosti, Nadace ČEZ, Nadace Charty 77, Nadace ADRA, Nadace České spořitelny, Nadace Terezy Maxové, Nadace O2, Nadace Vodafone a další.

---

²⁴ § 2 odst. 1 zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších předpisů.

Je zřejmé, že každá z nadací má jiný cíl, který chtějí podpořit. Většina z nich však ochotně podporuje oblast mládeže a dětí a jejich volnočasové aktivity. Tedy i mládežnický sport a zájmové kroužky.

Existují však i nadace, které podporují převážně sportovní činnost. Například Nadace ČEZ.

Postup pro získávání dotací z nadací a nadačních fondů je obvykle méně složitý a administrativně méně náročnější, než podávání žádostí státní či krajské dotace. Každá z nadací má vlastní formuláře na jednotlivé grantové programy. Vyplněním a odesláním tohoto formuláře, ve kterém žadatel vyplní požadovaná data a stručný popis projektu, se projekt zařazuje do výběrového řízení. Projekt, který se pak nejvíce shoduje se záměry nadace je schválen a finančně podpořen. Výhodou grantů z nadačních fondů a nadací je, že umožňují grantování projektů v plné výši (tedy 100%). To u jiných grantů není možné.

Po schválení grantu na daný projekt je pak třeba dbát, jako u všech grantů, na důsledné účetnictví projektu. Požadavky na jednotlivé granty se mohou lišit a jsou uvedeny ve stanovách nadací.

2.4.5 Loterie a spotřebitelské hry

Podle zákona o loteriích a podobných hrách č. 202/1990 Sb. je k provozování loterijních her potřeba vlastnit patřičné oprávnění. Co je to loterijní hra popisuje § 1 tohoto zákona.

Povolení se vydá, jestliže provozování loterií a jiných podobných her je v souladu s jinými právními předpisy, nenarušuje veřejný pořádek, je zaručeno jejich řádné provozování včetně řádného technického vybavení a bude-li na sociální, zdravotní, **sportovní**, ekologický, kulturní nebo jinak veřejně prospěšný účel, použito části výtěžku ve výši, která odpovídá v tabulce stanovenému procentu, a to je nejméně 6 % až 20 % z rozdílu, o který příjem provozovatele, tvořený všemi vsazenými částkami ze všech jím provozovaných her podle § 2 a § 50 odst. 3, které podléhají vyúčtování v účetním období, převyšuje výhry vyplacené sázejícím, správní poplatky, místní poplatky a náklady státního dozoru (dále jen "část výtěžku"). Za vsazenou částku se považuje souhrn přijatých plnění provozovatele, který tvoří sázka (vklad) a případný poplatek či jiné plnění související s uskutečňovanou sázkou.

Znamená to tedy, že ze svého zisku (podle jeho výše) musí provozovatel loterijních a jiných her odvádět určité procento na veřejně prospěšné účely (VPÚ).

Tab. 2.4 Procento ze zisku provozovatele loterijních a jiných her odváděné na VPÚ [22]

Výše rozdílu v mil. Kč	do 50	50-100	100-500	500-1000	nad 1000
Stanovené % odvodu	6%	8%	10%	15%	20%

Pro představu, kolik peněz je uvolněno ve smyslu zákona č. 202/1990 Sb. na VPÚ, sestrojil jsem následující tabulku. Tabulka zachycuje kolik peněz a z jakých oblastí loterijních her je uvolněno na VPÚ.

Tab. 2.5 Výše příspěvků na VPÚ podle jednotlivých oblastí loterie²⁵

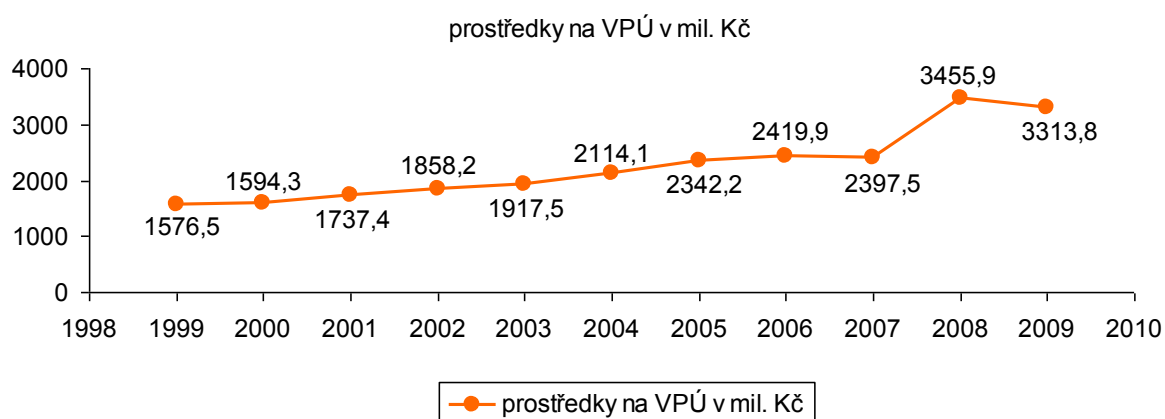
Oblast provozování loterií a jiných podobných her v roce 2009	Výše příspěvků určených na VPÚ podle zákona č. 202/1990 Sb. v mil. Kč
Loterie	719,2
Kurzové sázky	287,9
Bingo	0,5
Kasina	143,4
Technické hry celkem - z toho:	1485,8
VLT	1191,6
Elektromechanická ruleta	166,9
Internetová kursová sázka	84,3
Ostatní technické hry	43
VHP v kasinech	171,5
VHP v obcích	505,6
Celkem	3313,8

Jak je z tabulky patrné, v roce 2009 bylo na VPÚ, v rámci zákona č. 202/1990 Sb., uvolněno 3 313 800 000 korun. Největší část tohoto obnosu, **celých 52,4%**, putovalo do oblasti sportu.

A za posledních 10 let se část určená z konečné částky, určené na VPÚ pohybovala kolem 50%. Jak velká byla tato částka v minulých letech, zachycuje následující graf:

²⁵ Zdroj: Statistiky Ministerstva financí ČR

Graf 2.6 Vývoj prostředků na VPÚ za posledních 10 let²⁶

Momentálně je však jeden z největších podniků z oblasti loterie, totiž Sazka a.s., v hluboké krizi. Jelikož je největším přispěvatelem na VPÚ a hlavním finančním sponzorem ČSTV, znamená to pro sportovní prostředí v ČR pohromu. Dění kolem Sazky velmi nepříznivě ovlivňuje fungování ČSTV a celého sportu.

²⁶ Zdroj: Statistiky Ministerstva financí ČR

3 Granty a dotace na praktickém příkladu

Po teoretické znalosti grantů je třeba se zaměřit na některé praktické znalosti, které jsou potřebné k úspěšnému podávání dotací. Při sběru dat z dotazníku jsem zjistil, že většina dotazovaných shledává podávání žádostí o dotace komplikované a to v míře 75%.

Neboť jsem ze strany respondentů zaznamenal poměrně velký zájem o tuto problematiku, pokusím se zde nastínit některé z možných nástrah a věcných rad při podávání žádostí a způsob jejich podávání a hodnocení.

3.1 Podávání žádostí o státní dotace

Při podávání žádosti o státní dotace je třeba vyplnit žádost, dostupnou z webových stránek MŠMT.

Formulář žádosti o neinvestiční státní dotace, tedy program I. – IV., má 2 části. Část obecnou a specifickou. U všech programů je nutno podat obě části formuláře. Pro program III. a IV. je dále nutno, v případě, že obsahuje více projektů, vyplnit žádost tak, aby obsahovala přehled všech projektů, ale i samostatně vyplněné specifické části pro jednotlivé projekty.

V části obecné se uvádí:

- Identifikační údaje o předkládající organizaci
- Informace o statutárním orgánu
- Informace o velikosti členské základny
- Účetní hodnota majetku organizace
- Údaje o daňovém priznání

Ve specifické části se pak uvádí stručný popis projektu, informace o ekonomice projektu a jeho rozpočtu. Dále pak údaje o realizátorovi projektu a požadované přílohy k jednotlivým projektům.

Obě části musí být řádně podepsány a odeslány na odbor 50 Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, sídlící v Praze na ulici Karmelitská 7. Formuláře se podávají na rok dopředu, a to nejpozději do 31. října pro programy III a IV a do 30. listopadu pro programy I a II.

3.2 Podávání žádostí o granty z EU

[12]

Evropská komise obdrží ročně značné množství žádostí o granty. Vyhrazuje si proto právo vyřadit takové žádosti, u nichž si není zcela jistá, že žadatel je schopný splnit stanovené cíle a úkoly. Proto, aby byla žádost úspěšná, je třeba dbát na některé náležitosti, které by v žádosti neměly chybět.

3.2.1 Náležitosti žádosti o grant

V první řadě je třeba uvést právní formu uživatele. V žádosti se uvádí přesný a úplný název organizace, právní formu, popř. IČ a DIČ. Organizace jako taková může být požádána o předložení o potvrzení o registraci. Po jednotlivcích může být požadována finanční záruka. Dále je třeba často k žádosti přiložit auditorem ověřenou účetní uzávěrku za uplynulý rok či doklad o zajištění spolufinancování.

Těmito dokumenty se prokazuje schopnost projekt finančně zajistit. Aby si Evropská komise byla jistá, že organizace dokáže projekt realizovat i po stránce organizační, bude pravděpodobně požádána o přiložení životopisů lidí, kteří na něm budou pracovat.

3.2.2 Průběh výběru projektů pro financování

Vademecum, příručka pro řízení grantů vydaná Evropskou komisí roce 1988, definuje grant jako finanční pomoc, která se prostřednictvím grantu snaží podpořit cíle svých politik.

Komise se proto v žádném případě nebude zabývat projekty, které by jakkoli ohrožovaly či zpochybňovaly její postavení.

Úspěšný žadatel proto musí dbát na to, aby dostatečně informovala o tom, že se EU podílela na financování schváleného projektu. Je tedy vhodné vyplnit už přímo v žádosti, jakým způsobem žadatel zajistí medializaci a informování o finanční spoluúčasti.

Aby žadatel získal finanční prostředky, musí projekt být velmi kvalitní a náklady na něj musí být vysoce efektivní. Komise nepřidělí podporu projektu, u kterého má důvod se domnívat, že by jej mohla jiná organizace odvést stejně kvalitně za lepší cenu. Pro komisi je žádoucí, aby výsledky byly měřitelné, monitorovatelné a daly se ověřovat.

Pokud to není nezbytně nutné, komise nefinancuje projekt, který již běží. Je tedy žádoucí získat finanční podporu ještě před započatím projektu.

Aby se předešlo dvojímu financování, musí žadatel v žádosti uvést veškeré další finanční zdroje, které získali pro daný projekt, nebo žádosti, které budou podávat.

Nezbytně nutným prvkem u žádosti o finanční podporu z fondů Evropské unie je předběžný rozpočet. Tento rozpočet musí být vyrovnaný (příjmy = výdaje) a musí být vyjádřen v eurech.

V rozpočtu je důležité oddělit náklady způsobilé od nákladů nezpůsobilých. Neboť financovány budou pouze náklady způsobilé. Za náklady způsobilé jsou považovány pouze ty náklady, jež vznikly kvůli projektu. Komise považuje za způsobilé náklady následující:

- osobní náklady,
- cestovné, ubytování a výdaje na stravu,
- vybavení,
- poplatky za finanční služby,
- výdaje na služby, které souvisejí se způsobilými náklady,
- výdaje na propagaci,
- ostatní výdaje.

„Projekt je málokdy financován v plné výši. Většinou je příspěvek pohybuje v rozmezí 40 – 50%.“²⁷

---

²⁷ TSAPIKIDOU D., LILJEGREN C., VENABLES T., a spol., *Průvodce fondy EU pro neziskové organizace - cesta labyrintem financování EU*, Praha: NROS, 2003

4 Výsledky výzkumného šetření, doporučení

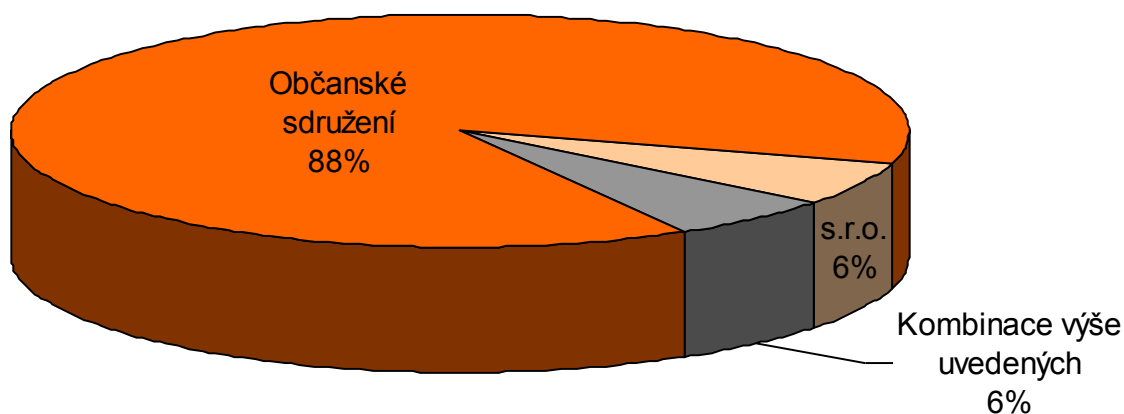
V rámci bakalářské práce jsem rozeslal stovku dotazníků. Dotazníky putovaly převážně do klubů sídlících na jižní Moravě. Dotazovaný soubor byl pestrý. Zaměřil jsem se na kluby fotbalové, hokejové, volejbalové, atletické a basebalové.

Po rozeslání dotazníků jsem se na vlastní kůži přesvědčil, jak je toto téma aktuální. Byl jsem překvapen zpětnou vazbou respondentů. Obdržel jsem mnoho e-mailů a telefonátů od jednotlivých manažerů, ve kterých jsem byl dotazován na výsledky dotazníkového šetření a informace na téma granty a dotace. Kompletní otázky a odpovědi jsou k nahlédnutí v příloze č. 1.

4.1 Úvodní část dotazníku

Jelikož dotazník byl zcela anonymní, potřeboval jsem zmapovat dotazovaný soubor respondentů. K tomuto účelu posloužily první tři otázky v dotazníku. První otázka se dotazovala na právní formu respondenta (SK/TJ).

Graf 4.1 Otázka č. 1: Jakým typem právnické osoby je Váš sportovní klub?²⁸

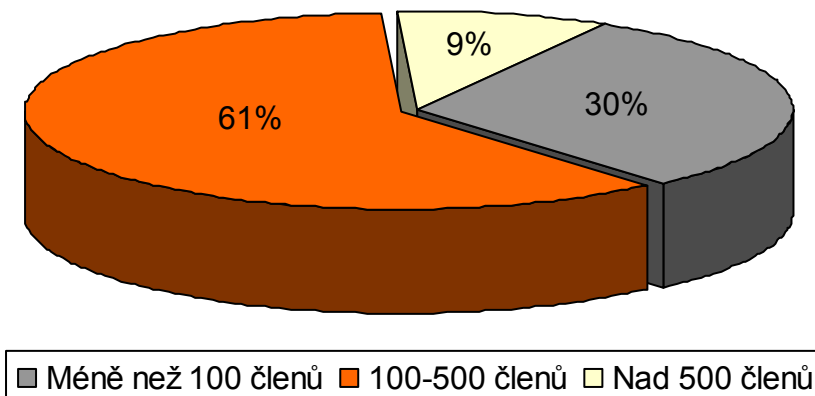
88% respondentů uvedlo jako právní formu sportovního klubu občanské sdružení. Zbýlých 12% bylo z poloviny společností s ručením omezeným a druhá polovina byla kombinací různých právnických osob.

Tento výsledek nebyl nikterak překvapivý. Většina sportovních klubů v ČR volí formu občanského sdružení.

²⁸ Vlastní dotazníkové šetření

Druhou otázkou jsem zjišťoval velikost sportovního klubu. Konkrétně velikost členské základny. Struktura dotazovaného souboru byla následující:

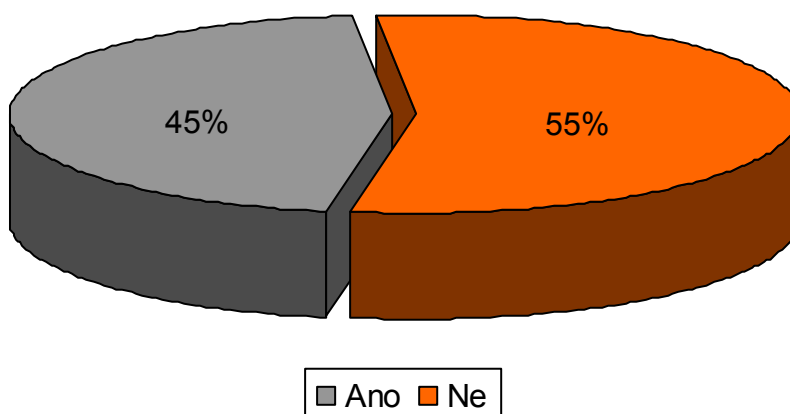
Graf 4.2 Otázka č. 2: Jaká je Vaše členská základna?²⁹

Z uvedených odpovědí vidíme, že největší část (61%) měla členskou základnu v rozmezí 100-500 členů. Dotazníku se však zúčastnilo i 9% větších klubů s členskou základnou nad 500 členů, ale i 30% velmi malých klubů. Dotazovaný soubor byl tedy dostatečně pestrý.

Poslední otázka z úvodní části dotazníku měla za úkol zjistit úroveň, ve které sportovci nebo týmy dotazovaných sportovních klubů působí. Konkrétně byli respondenti dotazováni, zda některý z jejich sportovců, či týmů působí v nejvyšší soutěži daného sportu.

Graf 4.3 Otázka č. 3: Působí některý z Vašich týmů nebo jednotlivců v nejvyšší soutěži?²⁹

Z výzkumu vyplynulo, že 45% z dotazovaných sportovních klubů působí v nejvyšších soutěžích svého odvětví.

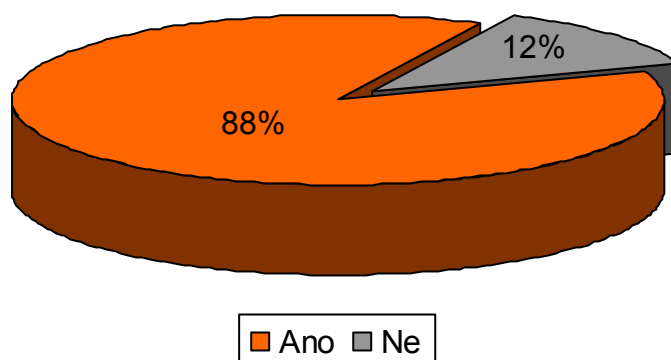
²⁹ Vlastní dotazníkové šetření

Po těchto dotazech jsem získal základní představu o struktuře respondentů a mohl jsem analyzovat údaje získané z hlavní části dotazníku.

4.2 Hlavní část dotazníku

První otázkou v hlavní části dotazníku jsem zjišťoval, zda-li jsou manažeři sportovních klubů obeznámeni s možností čerpání dotací z dotačních programů podporujících sport v ČR.

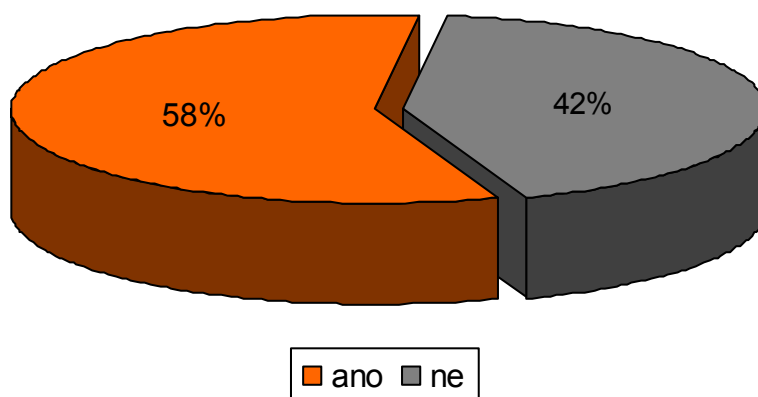
Graf 4.4 Otázka č. 4: Víte o možnosti čerpání dotací z dotačních programů podporujících sport v ČR? ³⁰

Z výsledků vyšlo najevo, že pouhých 12% respondentů o této možnosti neví. To svědčí buď o tom, že komunikace MŠMT s veřejností je vysoce efektivní nebo o tom, že většina sportovních klubů využívá, v minulosti využívaly nebo se pokoušely využít dotační programy podporující sport v ČR.

Další otázka sledovala totéž o možnostech čerpání dotací z Evropské unie. Výsledky byly následující:

Graf 4.5 Otázka č. 5: Víte o možnosti čerpání dotací z EU? ³⁰

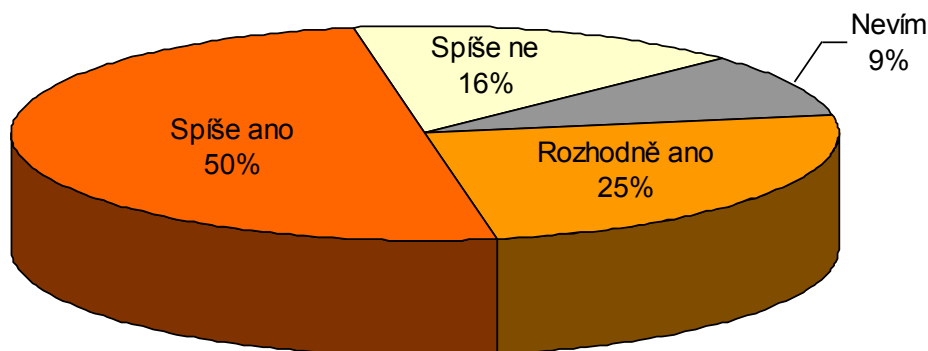

³⁰ Vlastní dotazníkové šetření

Celých 42% respondentů neví o této možnosti. Může to být způsobeno tím, že většina manažerů je přesvědčena o tom, že podávání žádostí na spolufinancování projektů z fondů Evropské unie, je příliš komplikované a nevěnují mu proto pozornost.

Tuto hypotézu by mohla podpořit i jedna z dalších otázek, která se táže respondentů, zda jim přijde podávání žádostí o dotace komplikované.

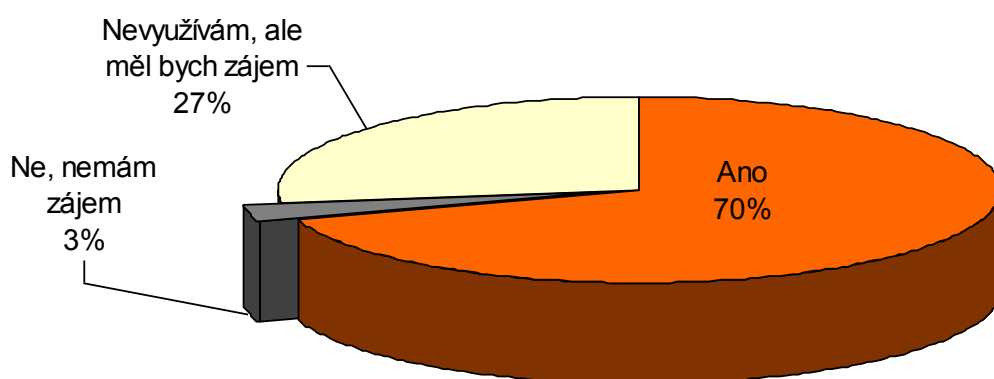
Graf 4.6 Otázka č. 7: Přijde Vám podávání žádostí o dotace komplikované?³¹

Tři čtvrtiny respondentů uvádí, že jim podávání žádostí o dotace přijde komplikované. Odpověď ne, zvolilo jen pouhých 16% respondentů.

Přitom 70 % respondentů uvádí, že některý z programů využívá, a pouhé 3% by neměli zájem některý z těchto programů využívat.

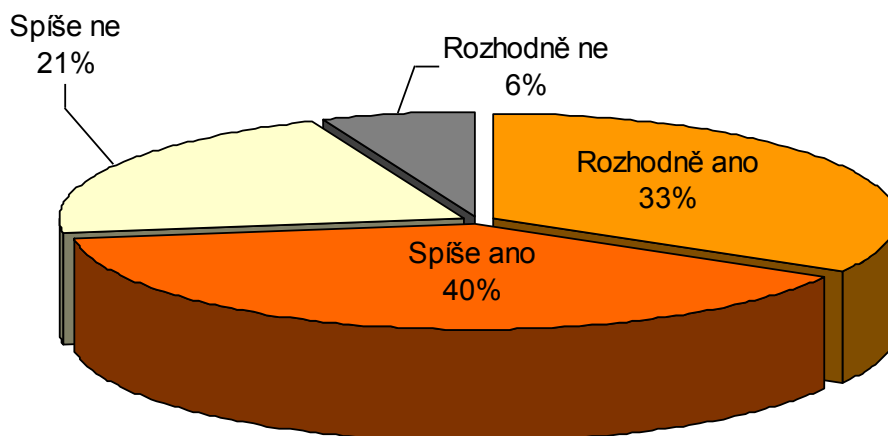
Graf 4.7 Otázka č. 6: Využíváte některý z dotačních programů podporujících sport?³¹

³¹ Vlastní dotazníkové šetření

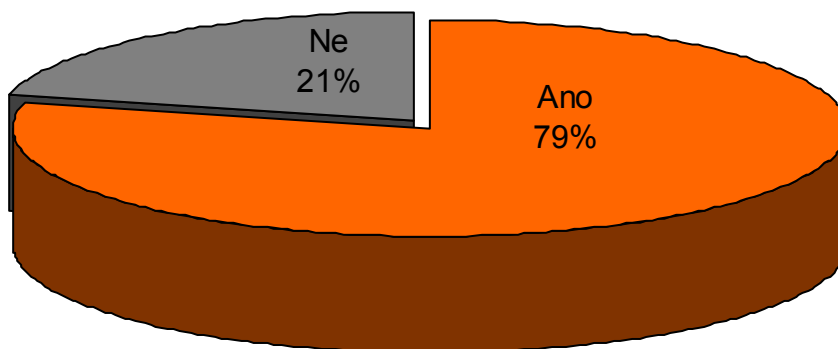
Z další otázky vyplývá, že celých 73% respondentů se aktivně shání po peněžních prostředcích z grantů a dotací. To tedy znamená, že pouhé 3% těch, kteří aktivně shánějí tyto prostředky neuspějí.

Graf 4.8 Otázka č. 10: Zabýváte se aktivně sháněním peněžních prostředků z grantů a dotací?³²

Z toho také vyplývá, že pouhých 27% se z nějakého důvodu sháněním těchto „volných“ peněžních prostředků neshání. Avšak až 79% z dotazovaných sportovních klubů je údajně podporováno územním samosprávným celkem. Toto číslo rozhodně není zanedbatelné.

Graf 4.9 Otázka č. 9: Je Vaše činnost finančně podporována územním samosprávným celkem?³²

Z posledních tří grafů tedy vyplývá, že:

- 73% respondentů, tedy sportovních klubů, se zabývá aktivním sháněním PP z grantů a dotací,
- pouhé 3% z nich jsou z hlediska podávání žádostí neúspěšní,
- celých 79% klubů je podporováno územním samosprávným celkem.

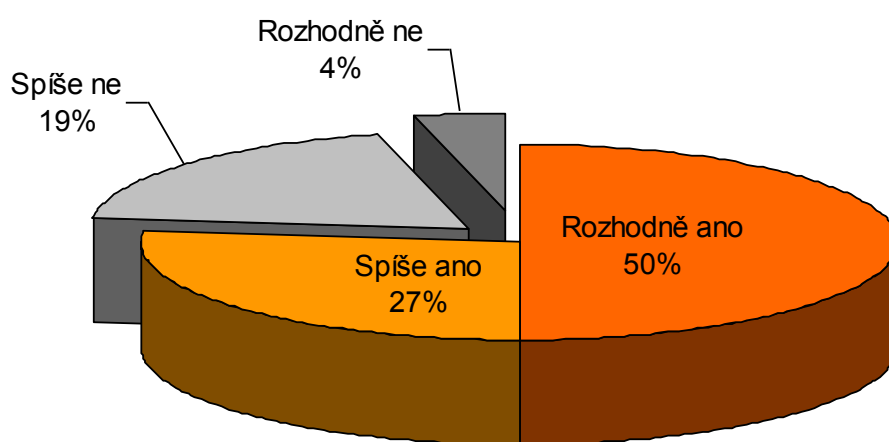
³² Vlastní dotazníkové šetření

Tyto tři skutečnosti dokazují, že sport je skutečným veřejným statkem, který je mohutně podporován státem a společností.

Uvážíme-li zároveň, že podle výsledků analýzy z roku 2008, pod záštitou MŠMT „Sport vydělává státu daleko víc peněz, než stát dává na jeho podporu,“ jak podotkl tehdejší ministr školství Ondřej Liška, je sport ohromně silným a dynamickým sektorem, jehož význam ve společnosti je obrovský. A to i z hlediska přispívání do HDP.

Další otázka zjišťovala, zda sportovní kluby či tělovýchovné jednoty, které čerpají finanční prostředky, jsou na těchto prostředcích závislé.

Graf 4.10 Otázka č. 8: Je pro Váš SK/TJ příjem prostředků z dotačních programů nezbytný?³³

Výsledky ukázaly, že pro celých 77% SK/TJ jsou tyto prostředky nezbytné. Tento fakt činí z těchto podpor prostředky nedocenitelné hodnoty.

³³ Vlastní dotazníkové šetření

4.3 Doporučení

Pro úspěšné fungování sportovního klubu je potřeba finančních prostředků na provoz a údržbu sportovišť, nákup a údržbu vybavení, či na platy zaměstnanců.

Těchto prostředků se mnohdy nedostává, a proto i úspěšný klub nemusí být zcela ekonomicky soběstačný. Z toho důvodu, je třeba se zaměřit na získávání finančních prostředků z vnější.

Získání těchto prostředků nemusí být vždy jednoduché a vyžaduje pečlivou přípravu a zodpovědnou práci, ale je třeba si uvědomit, že tyto prostředky jsou „volné“ tzn. jsou a priori určeny k získání.

Z dotazníkového šetření jednoznačně vyplynulo, že pouhé 3% žadatelů, jež se soustředí na získávání finančních prostředků z grantů a dotací, jsou z dlouhodobého hlediska neúspěšní a žádné prostředky nezískají. Klub by se pro to měl, a to je zároveň mé první doporučení, **aktivně zabývat sháněním finančních prostředků z grantů a dotací**. Neznamená to jen podávat grantové přihlášky, ale i zajímat se o novinky na tomto poli, sledovat servery, zabývajících se touto tematikou, či pořídit si grantový kalendář. Dalším důležitým aspektem při úspěšném žádání o dotace, **je dbát na kvalitní vypracování programů, které se o dotace ucházejí**. Jen důsledně připravené programy mají při výběrovém řízení šanci. Pokud si klub s touto problematikou neví rady, je vhodné najmout si odborníka.

Vytvářením správných programů a podáváním žádostí o dotace může sportovní klub získat nemalé finance. V druhé řadě získá cenné zkušenosti s podáváním grantových přihlášek a tvorbou programů, a to i v případě, že daný projekt nebude schválen.

Pro klub je tedy velmi důležité, využívá-li těchto „volných“ peněz ku svému prospěchu. Nemusí to být pouze peníze z grantů a dotací. Mohou to být i peníze od jednotlivců, mecenášů či firem ve formě darů, ať už finančních nebo materiálních.

Většina sportovních klubů u nás funguje ve formě neziskových organizací, vedených dobrovolníky formou občanského sdružení. Tento fakt sice neznamená, že takovýto klub nemůže vykazovat zisk, ale v drtivé většině případů to tak je.

Pro sportovní klub však není tak důležité vykazovat zisk, jako spíše schopnost generovat peníze, tedy schopnost získat peníze na své projekty. Proto je také důležité, aby se klub snažil získávat peníze tzv. „na všech frontách“. Neboť i v řadách přátel klubu může nalézt významné donátory a mecenáše sportu.

5 Závěr

Je zjevné, že existuje pro klub mnoho možností, které mohou využít ke grantování vlastních programů. Pro úspěšné schválení dotace či grantu je nutné správně směřovat svoji žádost. Možností je hned několik. V práci jsem se zmínil, že je možné žádat o státní či krajské dotace, dotace z Evropské unie či dotace z nejrůznějších fondů a nadací, a také jak postupovat při vytváření grantových přihlášek pro jednotlivé dotace. Tím byl cíl práce naplněn.

Množství peněz, které putuje do sportu je obrovské a sport se z tohoto pohledu stává fenoménem dnešní doby. Poptávka po sportu je taktéž obrovská a bez finanční pomoci nejrůznějších institucí, by pravděpodobně nebylo možné tuto poptávku dostatečně uspokojit.

V dotazníku, který byl rozeslán do stovky sportovních klubů, 77% respondentů uvádí, že prostředky, které získávají ve formě dotací jsou pro ně nezbytné. To jen znovu dokazuje význam těchto dotací pro malé a středně velké kluby. Z tohoto důvodu je velmi důležité se aktivně věnovat shánění grantových a dotačních prostředků.

Z toho, jak je sportovní prostředí komplexní a významné, lze také vyvodit, že ve snaze podporovat sportovní činnost, by neměl polevovat ani stát a územní samosprávné celky. Jak už jsem v práci několikrát zmínil, sport přináší společnosti více než požaduje. A to jak po stránce sociální i ekonomické. Tento fakt i uvědomuje i Evropská unie a z její politiky je možné vyčíst vzrůstající zájem o sport. Doufejme, že tento trend bude nadále pokračovat.

Seznam použité literatury

Tištěné zdroje

1. ČÁSLAVOVÁ, E.: *Management a marketing sportu*. 1. vyd. Praha: Olympia, a.s., 2009, ISBN 20-026-2009.
2. DURDOVÁ, I. *Sociálně-ekonomické aspekty sportu*. 1. vyd. Ostrava: Repronis Ostrava, 2004.
3. DURDOVÁ I. *Vybrané kapitoly ze sociologie tělesné kultury*. Ostrava: VŠB-Technická univerzita Ostrava, 1999, ISBN 80-7078-691-4
4. DURDOVÁ, I. *Základní aspekty sportovního marketingu*. 1 vyd. Ostrava: VŠB-TUO, 2005, 88 s. ISBN 80-248-0827-7.
5. EGER, L. *Marketing, management a financování malého a středně velkého klubu : studijní materiál k předmětům Základy managementu, Management v TV a sportu*. 1. vyd. Ústí nad Labem : Univerzita J.E. Purkyně, 2005. 72 s. ISBN 80-7044-669-2.
6. HALÁSEK, D.; LENERT, D. *Ekonomika veřejného sektoru*. 1. vyd. Ostrava: Ediční středisko VŠB – TU Ostrava, 2008.
7. KLEIN, K. *Fundraising for Social Change*. Jossey-Bass, 2006, ISBN 0787984558.
8. NOVOTNÝ, J. *Ekonomika sportu- vybrané kapitoly*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2009, ISBN 987-80-245-1521-2.
9. POLAČKOVÁ, Z. *Fundraisingové aktivity : jak získat finanční prostředky od místní komunity*. 1. vyd. Praha : Portál, 2005. ISBN 80-7178-694-2.
10. STRECKOVÁ, Y.,MALÝ, I.: *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*. Brno: Computer Press, 1988.
11. ŠUBRTOVÁ, J; TAUER, V; ZEMÁNKOVÁ, H. *Získejte dotace z fondů EU : tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem : metodika, pravidla, návody*. 1. vyd. Brno : Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2649-3.
12. TSAPIKIDOU D., LILJEGREN C.,VENABLES T., a spol., *Průvodce fondy EU pro neziskové organizace-cesta labyrintem financování EU*. Praha: NROS, 2003.

Internetové zdroje

13. Ministerstvo místního rozvoje [online] [cit. 2011-04-13]. *Informace o fondech EU*. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>
14. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. 16.4.2009 [cit. 2011-04-13]. *Co říká Analýza financování sportu v České republice*. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/pro-novinare/co-rika-analyza-financovani-sportu-v-ceske-republice>
15. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online] 17.9.2009 [cit. 2011-04-13]. *Koncepce státní podpory sportu v České republice*. Dostupné z WWW: http://www.msmt.cz/uploads/soubory/Tiskovy_odbor/koncepce_statni_podpory_sportu_v_CR.pdf

16. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. 16.4. 2009 [cit. 2011-04-13]. *Státní podpora sportu pro rok 2011*. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/sport/statni-podpora-sportu-pro-rok-2011>
17. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online] 16.11.2010 [cit. 2011-04-13] *Zásady programů Státní podpory sportu pro období 20011 až 2014*. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/sport/metodicky-postup-poskytovani-dotaci-v-oblasti-sportu-pro>
18. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online] 14.4.2010 [cit. 2011-04-13] *Rozdělení státního rozpočtu 2010 v oblasti sportu – výdajový okruh: „Tělovýchova včetně programu 233510“*. Dostupné z WWW: http://www.msmt.cz/uploads/soubory/TVS/2010/TV_Rozdeleni_dotaci_2010_www.pdf
19. Český svaz tělesné výchovy, [online]. 2010, [cit. 2011-02-10]. Dostupný z WWW: <http://www.cstv.cz/stanovy.htm#6>
20. Český svaz tělesné výchovy, [online]. 2010, [cit. 2011-02-10]. Dostupný z WWW: http://www.cstv.cz/poznejte_nas.htm

Legislativní dokumenty

21. Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších předpisů.
22. Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam zkratek

NNO	Nestátní nezisková organizace
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
SK	Sportovní klub
TJ	Tělovýchovná jednota
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
o.s.	Občanské sdružení
a.s.	Akciová společnost
NOV	Národní olympijský výbor
MOV	Mezinárodní olympijský výbor
NPV	Národní paralympijský výbor
MPV	Mezinárodní paralympijský výbor
EU	Evropská unie
HSS	Politika hospodářské a sociální soudržnosti
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
NIF	Nadační investiční fond
VPÚ	Veřejně prospěšné účely

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11.5.2011

.....
Václav Ptáčník

Adresa trvalého pobytu studenta:

Brno- Černá Pole, Venhudova 1621/12, 614 00

Přílohy

Příloha č. 1 – Dotazník rozeslaný sportovním klubům

Příloha č. 2 – Formulář pro státní podporu sportu 2011 (Program I – IV)

Příloha č. 3 – Formulář pro státní podporu sportu 2011 (Program 133510)